

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
202. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétfő
1932. évi szeptember 5

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félvre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félvre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Szófiában lelőtték a macedon párt egyik vezető tagját

Szófia, szeptember 3.

Tegnap este a Joana-hercegnő-utcán meggyilkolták Jon Gavrilou Toucheffet, a macedonpárt egyik vezető tagját. A gyilkos futva elmenekült.

Ugyancsak este revolverrel rálöttek az orosz követség épülete előtt, Dumitru Tomaleffre, a tavaly ugyancsak meggyilkolt macedon vezér testvérére. Tomaleff súlyosan megsebesült.

Megengedték a hébernyelvű tanítást a zsidó tanítóképzőkben és középiskolákban

Bukarest, szeptember 3.

Niemerover bukaresti főrabbi néhány héttel ezelőtt beadványában arra kérte a közoktatásiügyi minisztériumot, hogy a zsidó egyház által fenntartott középiskolákban és tanítóképzőkben a növendékeket zsidó nyelven taníthassák. A közoktatásiügyi minisztérium most a bukaresti főrabbi kérését teljesítette és megengedte, hogy a zsidó tanítóképzőkben és középiskolákban az oktatást zsidó nyelven végezzék.

Fegyverszünet Bolívia és Paraguay közt

London, szeptember 3.

A paraguayi kormány harminc napos fegyverszünetet kötött Bolíviával. A fegyverszünet pénteken lépett életbe.

A japán tengeri és szárazföldi haderő ismét Sanghai felé vonul

Tokió, szeptember 3.

Itteni politikai körök is valószínűnek tartják, hogy Sanghaiban rövidesen újra kezdődnek a harcok. Hivatalos jelentés szerint egy divízió gyalogos katonaság és egy ezred lovasság utban van Sanghai felé. Azonfelül számos japán hadihajó gyülekezik a Wangpoo folyón és tengerészkatonaságot szállít partra.

Érdekese, hogy a japán sajtó ismét Kinára akarja hárítani a felelősséget az új ellenségeskedések kitöréséért. A tokiói lapok tudni vélik, hogy a kínai kormány nagyszabású támadást készít elő az új mandzsu állam ellen, amely tudvalevőleg Japán gyámkodás alatt áll. Bizonyos — írják — hogy mihelyt Japán hivatalosan elismeri a mandzsu kormányt, a kínai hadsereg megkezdí az offenzívát Mandzsu ellen.

Álarcos banditák éjjeli támadása

Szatmár, szeptember 3.

Vakmerő bandita támadás történt pénteken éjszaka a szatmári majorban. Orosz Mihályné házába álarcos és fel-fegyverkezett rablók hatoltak be és pénzt követeltek. Oroszné nevelt leánya az ablakon át menekült a banditák elől, ezek azonban puskatussal úgy fejbévágták a leányt, hogy eszméletlenül esett össze. A banditák ezután egy óráig vallatták a ház népét, de özvegy Orosz Mihálynénál csak jelentéktelen összeget találtak, amit magukkal vittek.

A konverzió tengeri kigyója

Mégis őszre halasztják a törvény módosítását(?)

Bankárok, kisgazdák és népszövetségi szakértők érdekeiket akarják érvényesíteni

Bukarest, szeptember 3.

Míg az előző héten határozottan kijelentették, hogy a törvényjavaslat e hét folyamán a parlament elé kerül, a hét végén a huza-vona oda fejlődött, hogy

most már ugyyszólván biztosan őszre marad az egész konverziós ügy.

Pénteken még szilárdan tartotta magát az a hír, hogy a konverzió ügyét még ezen az ülésnapon keresztül hajtják. Ez állt a pénteken este megjelent bukaresti lapokban, sőt ilyenirányú hivatalos nyilatkozat is megjelent.

A péntekről szombatra virradó éjszaka után, titokzatos befolyások érvényesülhettek, mert egyszerre megfordult a helyzet. Pénteken éjszaka, hosszú tanácskozások után

a miniszterek is nyilatkozatot tettek, hogy a konverzió dolga az őszi ülésnapra marad.

Egyik oldalról a banksopori gyakoros nyomást a kormányra, főleg a kormánypártban levő és számos bankoknál érdekelt képviselők útján. Ez az áramlat abban reménykedik, hogy őszig úgy meggyurják az illetékes köröket, hogy

a kisgazdák konverzióját is érinthetik.

Azzal a hatásos jelszóval agítálnak, hogy őszre nemcsak a mezőgazdák adósságait kell konvertálni, hanem

az egész lakosságnak minden rétegére kiterjedő általános szanalási törvényt kell hozni.

Azt az érdekes indítványt kolportálják, hogy akik csak vagyonuk egyharmadrészeig vannak eladósodva, azok ne részesüljenek szanalásban, mert nincs rá szükségük, akiknek adóssága pedig a vagyon kétharmad részénél több, azok ugyancsak maradjanak ki, mert rajtuk már ugy sem lehet segíteni. A szanalást csak a két szélsőség közé eső szerencsések élvezhessék.

Másoldalról élénken agítálnak a kisgazdák és képviselők, akik szeretnék a konverziót változatlan formában megszavazva látni. Végül gyanítják, hogy suba alatt beleszóltak a dologba a Bukarestben trózkodó népszövetségi szakértők is, akik

az egész konverziót el akarják törölni.

Titokzatos kommunista szervezetről rántotta le a leplet a szatmári rendőrség

Udvarlás közben egy leány közléseiből értesült a rendőr a bolsevista aknamunkáról

Szatmár, szeptember 3.

Péntekről szombatra virradó éjszaka egészen szokatlan körülmények között leplezett le a rendőrség egy kiterjedt kommunista szervezetet.

Todor Kálmán közrendőr udvarolt egy szatmári leánynak, aki szívesen látta maga körül a házassági szándékokkal közeledő udvarlót és amikor a rendőr formálisan is megkérte a kezét, a leány egészen szokatlan vallomással lepte meg a kérőt. Elmondotta Todor Kálmánnak, hogy ő egy kommunista szervezet tagja és eredményes agitációs munkát végeznek. A rendőr érdeklődni kezdett a kommunista tanok iránt s a leány szívesen tanítgatta. Így a rendőr lassanként a kommunista szervezetre vonatkozó összes adatokat megszerezte s azután jelentést tett a dologról feletteseinek.

Pénteken éjszaka a rendőrség megállta a Kinizsi-utca 22 számú ház környékét, majd behatolt az épületbe, ahol három munkásnőt és férfit azonnal őrizetbe vett. A kommunista szervezet irodájának átkutatásakor rengeteg röpiratot és gépirással sokszorosított propaganda írást foglalt le.

A rendőrség egyelőre nem ad közelebbi felvilágosítást a leartóztatott munká-

sokról s csak annyit közöltek a nyilvánossággal, hogy a Kinizsi-utcai házban messze kiágazó sejt szervezkedést sikerült ártalmatlanná tenni. A rendőrség folytatja a nyomozást és véleménye szerint a közeli napokban a titkos szervezet többi tagjait is sikerül letartóztatni.

Amerikai felolvasó körutra hívják Mária királynét

Páris, szeptember 3.

A New-York Herald értesülése szerint Synder, a leghíresebb amerikai impreszárió rövidesen Európába érkezik és a nyugati államokban tervezett körutját arra használja fel, hogy Mária özvegy román királynét amerikai felolvasó körutra hívja meg. Syndernek az is szándékában van, hogy Trotskijt a száműzött orosz államférfiut szintén megnyerje egy amerikai felolvasó körutra.

Negyvenmillió lejbe kerültek a választások

Bukarest, szeptember 3.

Királyi dekrétum szerint a pótitételekből a belügyminisztérium negyvenmillió lejt kapott a választások költségeire és tizenötmilliót a rendfenntartás céljaira.

Ujabb szakértők érkeztek

Bukarest, szeptember 3.

Tegnap délután Bukarestbe érkezett Loveday a népszövetség pénzügyi osztályának vezetője. Vasárnap érkeznek: Niemeyer, az Angol-bank igazgatója, Dyras francia pénzügyi inspektor és Kempner, a bizottság német tagja.

Csak arcképes személyazonossággal lehet szavazni a közigazgatási választásokon

Kolozsvár, szeptember 3.

A közigazgatási törvény szerint mindenki köteles fényképes személyazonossági igazolványát kiváltani. A választásoknál ugyan nem vették ezeket figyelembe, de most az új kormány 10121 számú rendelete szerint a bizonyítványok kiváltása feltétlenül kötelező és azokat 1932 október elsejéig mindenkinek ki kell vennie. Az eddigi 10 lejes taxát eltörölte a miniszter. Kolozsváron az állampolgársági hivatal vezetője felhívta a lakosságot, hogy mindenki, de elsősorban a választói jogosultsággal rendelkezők, vegyék ki igazolványaikat, mert a közelgő községi és megyei választásokon már enélkül nem lehet szavazni.

Ítéletfírdetés előtt jelentkezett az igazi bűnös

Szolnok, szeptember 3.

Vörös Sámuel azzal a váddal terhelve állt a bíróság előtt, hogy a forradalom alatt többeket meggyilkolt. Ítéletfírdetés előtt óriási meglepetésre jelentkezett az elnökkel Berecki Sándor, aki kommunista terrorselekményért volt elítélve és csak pár hónapja szabadult ki és kijelentette, hogy azokat a bűnöket, amivel Vöröst vádolják, ő követte el, de már le is töltötte értük a büntetést. Ezek után természetesen Vörös Sámuel felmentették.

Négy rablógyilkos megszökött a fegyházból

Orhei, szeptember 3.

Vakmerő szökés történt tegnap az orhei fegyházból. Boroianu Anton, George Josip, George Zama és Vasile Vieru, akik annakidején öt cälärsi kereskedőt meggyilkoltak és kiraboltak, Grimberg Dáviddal, akit a doftanai fegyházból szállítottak Orheibe, már régen várják az alkalmas pillanatot a szökésre. Most megtudták, hogy cellájukat három fiatal őrsőzi. Betörték a műhely ablakát, amelyben dolgoztak, felfeszítették a rácsokat, kiugrottak az udvarra, majd a fegyház hatalmas falain át eliramodtak. Amint az őrség a szökést észrevette azonnal intézkedtek, azonban a szökevényeket mind ezideig nem sikerült elfogni.

Lengyelország és a szovjet kicserélik a politikai foglyokat

Varsó, szeptember 3.

Lengyelország és az orosz szovjet között megállapodás jött létre, amelynek értelmében a két állam kicseréli egymással politikai foglyait.

A Patria szerint utban az új magyar királyság

Kolozsvár, szeptember 3.

A kormánypart erdélyi hivatalos lapja, a Patria, állítólagos magánértesülésekre hivatkozva, azt írja, hogy a magyar kormány tagjai között súlyos ellentétek vannak. Politikai körök arról beszélnek, hogy Bethlen István gróf lázas gyorsasággal dolgozik a királyság visszaállításán, s közelebb ismét átveszi a kormány vezetését, hogy ezt a célt megvalósíthassa.

Károly király meglátogatja Nagyváradot

Bukarest, szeptember 3.

Az uralkodó hír szerint október hónap első felében ellátogat Nagyváradra, hogy részt vegyen az ötödik lovas ezred hősi emlékművének leleplezésén. A város vezetősége intézkedéseket tett a város központjának és utcáinak rendbehozatalára.

Szeptember 26-ára halasztották a népszövetség közgyűlését

Genf, szeptember 3.

A Népszövetség évi rendes közgyűlését szeptember tizenketedikéről huszonhatodikára halasztották. A közgyűlés két hétig fog tartani és meglehetősen eseménytelen lesz. Annál izgalmasabbnak ígérkezik a Népszövetség főtanácsának szeptember huszonharmadikán kezdődő ülése.

Megvizsgálják a szövetkezeteket

Bukarest, szeptember 3.

A földmivelésügyi minisztérium szakértői bizottságot küldött ki a szövetkezeti központ és a hozzátartozó szövetkezetek felülvizsgálására. Különösen érdekli a kormány, hogy az államilag támogatott szövetkezeti bankok milyen célokra helyezték ki tőkéiket és kiknek adtak az utóbbi években kölcsönöket. A bizottságban részt vesz a pénzügyminisztérium két könyvelője is.

Nincs baj a lengyel-román barátság körül

Bukarest, szeptember 3.

Ama beszélgetések és tárgyalások során, a melyet a román kormány képviselői Beck lengyel külügyi államtitkárral folytattak, megállapították, hogy a román-lengyel szövetség ma is szilárd, változatlan. A két kormány képviselői megvizsgálták a közösen érdeklő nemzetközi kérdéseket és a vizsgálat a béke és a két állam viszonya dolgában a legjobb eredménnyel végződött.

A vasgárda is rohamcsapatokat szervez

Braila, szeptember 3.

A sziguranca bizalmas feljelentés alapján megtudta, hogy tizenkét hatalember, 15-21 éves koruk, a Vasgárda egyenruhájában rendszeres katonai kiképzést kapnak. A gyakorlatokat bizonyos Tiganius Nicolae vezette. A sziguranca rajtaütött Hitler romániai epigonjain, amint a Cosciusko-utcán és a „Vatra veche” nevű télen javában gyakorlatoztak. Valamennyiüket előállították a rendőrségre, ahol kihallgatták őket.

„Románia elszigetelődik, tehát fegyverkeznie kell!...”

Vajda megdicsérte a magyarokat a kamarában — A kormány és a magyar párt paktumtárgyalásainak kulisszatitkai

Bukarest, szeptember 3.

A kamara pénteki ülésének Vajda miniszterelnök beszéde adott súlyt és jelentőséget. Előtte Papacostea avereszkánus szólalt fel kisebb jelentőségű kérdésben. Radaceanu szociáldemokrata pedig a nagybankokat támadta, amelyek az alacsonyabb fizetésű tisztviselőket elküldik, de az igazgatóknak még most is 100-150 ezer lejes fizetéseket adnak. Ebből a szempontból különösen a Marmorosch Bankot támadta erőteljesen.

Vajda miniszterelnök a napirend során a felirati javaslattal kapcsolatban szólt fel. Véleménye szerint a felirati vita nem volt hosszadalmas, mert fontos, hogy a mai közvélemény között minden párt szabadon nyilváníthassa véleményét. Voltak, akik értelmesen beszéltek, voltak, akik értelmetlenül mondtak.

Argetoianu nem is a kormány, hanem a korona felé beszélt.

Feleslegesen, mert az ország már éppen megelégedte Argetoianuval. Megállapítja, hogy a felirati javaslat foglalkozik az ország alapvető kérdéseivel, többek között a külpolitikával és a kisebbségi kérdéssel. Ducának válaszul, kijelenti, hogy

a kormány és a kisebbségek között igen jó a viszony, hiszen még a magyarok részéről is hűségnyilatkozat hangzott el.

Vajda ezzel Rétire, a Magyar Gazdaszövetség képviselőjére céloz.

Willer: Azt a nyilatkozatot nem a magyarok tették!

Vajda: Önnek tehát ellenvéleménye van, Willer Ur?

Willer: Önnel és az Ön barátaival annak idején együtt nyilatkoztunk megvetéssel azoknak az elődeiről, akikkel Önök most kötötték.

Vajda: Hiszen Önökkel is folytattunk kartell-tárgyalásokat.

Willer: Nem mondhatom meg, hogy kik kezdtek ezeket a tárgyalásokat. Ha mi kartellt kötöttünk volna Önökkel, népünk eredményeket várt volna. Ezért követeltünk mi politikai garanciákat a választások utánra is.

Vajda: Erről Popovici miniszter beszélhetne, mert ő folytatta a tárgyalásokat.

Popovici igazságügyminiszter: A magyar párt egyes tagjai azon a véleményen voltak, hogy választási kartell kössenek velünk. Hivatalos tárgyalások nem voltak ugyan, de a nemhivatalos megbeszélésekből kitűnt, hogy önök a választási kartell megkötése előtt választási paktumot akarnak. Mi erre azt válaszoltuk, hogy programmunk felöleli a kisebbségi kérdéseket, miután mi a kisebbségi politikai állanpoituknak tekintjük. (Taps a miniszteri padcserékből.) Nem üzhettünk mandátumvásárt s éppen ezért csak választás kartellt akartunk kötni. A választás után minden párt követhette volna a maga programját.

A nemzeti-parasztpárt azonban rem köthet politikai paktumot, mert a nagy állami kérdésekben nem alacsonyodhatik le választási alkudozásokig.

Éppen ezért minden olyan kisebbségi kartell elutasítottunk, amelyet politikai paktumnak kellett volna megelőznie. Miután nem módosíthatunk politikai álláspontunkon, a paktumot sem köthettük meg.

Vajda: Megállapíthatom tehát, hogy paktum nem jöhetett létre ugyan, de a magyarság minden vonalon lojálisan viselkedik, ami elég bizonyítéka a mi kisebbségi politikaunk helyességének.

Pompiliu Joanitescu: Mindezek nagyon szépek, csak őszinték is legyenek.

Vajda: Őszinték lesznek, ha a magyarság meg lesz elégedve a mi kormányzásunkkal.

A miniszterelnök ezután kifejti, hogy minden párt új célok szerint akarja programját megalkotni, csak éppen a liberálisok maradtak a régiék. De ennek a pártnak is rövidesen megtörik az ereje.

Costinescu, Mihalache, Vajda és Pompiliu Joanitescu között mérges vita fejlődik, amely után Vajda azzal fejezi be nagy beszédét, hogy a korona és a kormány között a legteljesebb összhang uralkodik.

Zárt ülésen mondotta el Manoilescu nagy interpellációját

A szenátus ülést kis jelentőségű interpellációk nyitottak meg. Az ülés érdekessége Manoilescu nagy külpolitikai interpellációja lett volna, erről azonban a sajtó nem számolhat be, mert a szenátus elnöksége csak zárt ülést rendelt el az interpellációra.

Miután a karzatok közönségét elavoltították, az újságírókat és a parlamenti gyorsírókat is kitessékelték, kezdette meg Manoilescu interpellációját, amelyet már a csütörtöki ülésen bejelentett Beck lengyel külügyi államtitkár bukaresti útjával kapcsolatban.

Kiszivárgott hírek szerint a szenátus zárt ülésén Manoilescu a kelet-európai aggodalmas politikai szituációval kapcsolatban rámutatott arra, hogy

Románia egyre elszigeteltebbé válik s ezért ő feltétlenül szükségesnek látja a hadianyagipar gyors kifejlesztését.

Az interpellációra Samsonovici hadügyminiszter válaszolt. Kijelentette, hogy a legteljesebb mértékben egyetért Manoilescuval.

Borzalmas vihar pusztított végig Bosznián

Husz órán keresztül szünetelt a vasúti forgalom!

Serajevó, szeptember 3.

Egész Boszniában, különösen a keleti részen, borzalmas vihar pusztított.

Serajevót, több mint kétórás felhőszakadás teljesen elöntötte,

az ország többi részében pedig megzavarta a vasúti közlekedést. A forgalom

husz órán keresztül szünetelt.

Fgyik vonat, amely hídon robogott keresztül, nem tudott tovább menni, mert a felhőszakadás elmosta a töltést. Hosszabb ideig volt kénytelen a hídon vesztegelni, míg a töltést valahogy rendbehozták.

A Szerajevó-Belgrád közt közlekedő vonatot nem indították el, féltek, hogy kisklik.

Különösen borzalmasan pusztított el a vihar egy Turge nevű községet. Az elmúlt éjszaka több erős földrengés rázta meg a házakat, mire a halálra rémült lakosság a szabadba menekült és ott töltötte az éjszakát. Több ház összeomlott. Egyikben a földrengés pillanatában négy leány tartózkodott, akik közül hármat az összedőlt falak agyonütöttek, míg a negyedik súlyos sérülésekkel szabadult.

Genf és Lausanne után Streza:

Benes: Töröljék el a dunai államok minden adósságát és jóvátételi terhét!

Le a devizakorlátozásokkal!

Páris, szeptember 3.

Benes cseh külügyminiszter szenzációs nyilatkozatot tett a küszöbön álló strezai konferenciáról. Először kijelentette, hogy Lengyelország, Bulgária és Svájc belevonása a megbeszélésekbe az eltérő érdekek miatt megnehezítette a konferencia munkáját. Mindenesetre négy irányú eredményt lehet várni. Először is kölcsönös kedvezményes gabonavámokat, másodsor az agrárországok gabonafeleslegének elhelyezését, amire közös tervezetet fognak kidolgozni, harmadszor

a devizakorlátozások megszüntetését, negyedszer pedig teljesen különböző kétoldali kereskedelmi szerződések megkötését az egyes államok között.

A földolog az lenne — folytatta Be-

nes —, hogy helyreállítsák a dunai államok pénzügyi egyensúlyát. A dunai államok most

olyan bankhoz hasonlítanak, amelynek csak passzívái vannak, de az aktívái hiányoznak.

A hitelező államoknak le kellene mondaniuk ugyanis behajthatatlan követeléseikről, továbbá teljesen el kellene törölni a dunai államok valamennyi jóvátételi terhét.

Egyébként — fejezte be merész nyilatkozatát Benes — bármilyen üdvös határozatokat hoz is a konferencia, azoknak hatása legjobb esetben is csak egy év múlva lesz érezhető.

Benes nyilatkozata, amelyben formálisan a dunai államok adósságainak elen-

gedését és a jóvátételi terhek törlését követeli, óriási feltűnést keltett. Ezekután a strezai konferencia elő feszült érdeklődéssel tekint az egész világra.

Streza-ból érkező jelentések szerint már nagyban folynak az előkészületek az értekezletre, amely három hétig fog tartani. A népszövetséget Avenol helyettes főtitkár és Tompani, a gazdasági osztály vezetője képviselik. Az értekezleten a következő államok vesznek részt:

Románia, Magyarország, Jugoszlávia, Görögország, Bulgária, Olaszország, Németország, Ausztria, Franciaország, Anglia, Svájc, Lengyelország és Hollandia.

Meghosszabbították a gazdamoratóriumot

Budapest, szeptember 3.

A kormány tegnap rendeletet bocsátott ki, amely a gazdáknak engedélyezett moratóriumot újabb egy hónappal meghosszabbítja. Gazdakörökben megelégedéssel fogadták az intézkedést.

Október elsején sorsolják ki az erdélyi magánvasutak kölcsönkötvényeit

Bukarest, szeptember 3.

Az erdélyi magánvasutak átvételével a román állam tekintélyes kötelezettségeket is vállalt, amelyek rendezésére kölcsönöket vett fel, illetve kötvényekkel ellátotta ki az igényjogosultakat. Október elsején négy ilyen magánvasuti kölcsön kötvényei kerülnek kisorsolásra, hogy azután az állam visszaváltsa azokat. A Szamosvölgyi Vasut-kölcsön, az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak, a Máramarosi Vasut s végül az 1916-ban kibocsátott Magánvasut-kölcsön kötvényeit fogják most részben kisorsolni. Az állam különben jócskán keres az üzletet, mert a kötvényeket angol fontban bocsátották ki, a kötés körülbelül ezer lejes árfolyamon történt, míg a visszavásárlás most 587 lejes fonttal megy.

Astra (Apolló) Mozgó, Brassó.

Ma és a következő napokon fut felülmulhatatlan sikerrel a

„LIEBES KOMMANDO”

Biztosítsanak belépő-jegyet! — Telefon: 564. — Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy MATINÉ.

Franciaország elszigetelten áll a német követelésekkel szemben

Anglia és Amerika nyíltan támogatják a német álláspontot
Kegyelmet kaptak a beutheni elitelték

Berlin, szeptember 3.

— Mi lenne Európából, ha a német monarchia gazdasági hatalmát felül katonai erejével is sakkban tartaná a világ termelési gépezetét?

Külsőbelül ebben a mondatban foglalható össze a francia sajtó állásfoglalása a német jegyzékkel kapcsolatban, amely azt követeli, hogy a leszerelési kérdésben ismerjék el Németország egyenjogúságát, mert különben a birodalom faképnél hagyja a genfi konferenciát és nemzeti alapon kezdi meg önmaga a felfegyverzést.

A francia kormány hivatalos álláspontja egyelőre ismeretlen. Még a legszélsőségesebben nacionalista lapok is csak annyit tudnak, hogy a kormány nem ad szonnal választ a német jegyzékre s addig bizony hetek is eltelhetnek.

AZ ANGOL ÁLLÁSPONT

Az angol politikai élet vezetői pedig egyre nyíltabban állanak a német felfegyverzés mellett. MacDonald álláspontját Sir Herbert Samuel és Campbell is átvették s talán egyedül Sir Simon külügyminiszter az, aki osztja Herriot nézetét. Herriot egyébként szükségesnek tartja, hogy Campbell is eszmecsere folytasson s e célból már találkozóra is hívta a jövő hét szerdájára.

Az angol politikusok többsége tehát azon a véleményen van, hogy a német memorandumnak teljesen igaza van s Európát vagy le kell szerelni, vagy pedig a németeknek is meg kell engedni a fegyverkezést.

BORAH SZENÁTOR IS A NÉMETEKET TÁMOGATJA

Amerika nem igen szokott Európába nyíltan és szókimondóan beavatkozni s annál meglepőbb most, hogy Borah szenátor, a külügyi bizottság elnöke, minden kérés nélkül a német álláspontot tette magáévá.

Newyorki jelentések szerint a nagytekintélyű amerikai politikus nyilatkozott a német jegyzékkel kapcsolatban és kijelentette, hogy

hajlandó a német követelést támogatni. Szerinte azonban a fegyverkezés kérdését leghelyesebben úgy oldhatnák meg, hogy ne Németország növelje fegyveres erejét, hanem a többi hatalom csökkentse a sajátját.

Az amerikai lapok szimpátiával irnak a német fegyverkezési követelésekről, de leszegeznek, hogy

Németországnak nemcsak fegyverkezésre kell gondolnia, hanem arra is, hogy Amerikával szemben fizetési kötelezettségeinek eleget tegyen.

KEGYELMET KAPNAK A BEUTHENI TERRORISTÁK

A német belpolitikai életnek pillanatnyilag az a szenációja, hogy a porosz kormány pénteken délután Papen birodalmi biztos elnöklete alatt foglalkozott a beutheni statáriális bíróságtól halálra ítélt öt nemzetiszocialista ügyével és döntésében a büntetést életfogytiglani fegyházra változtatta át. A határozat indoklása az, hogy az elitelték Pietrusch kommunista meggyilkolásakor még nem szerezhettek tudomást a statáriális rendelkezésekről.

Németországban most már biztosra veszik, hogy az elitelt öt nemzetiszocialista ügyében helyet adnak a perújítási kére-

lemnek s ebben az esetben a bíróság fel is mentheti őket.

BERLINNEK KATONÁS SZELLEME VAN SZÜKSÉGE

Az acélszakosok szövetsége pénteken este 10 órakor tartotta meg nagygyűlését a berlini sportpalotában. A gyűlésen részt vett a német extrónörökös, valamint Vilmos excsászár több személyes híve is.

A francia sajtó ellenséges állásfoglalása

Páris, szeptember 3.

A párisi sajtó nem tud napirendre térni a német kormány jegyzéke fölött. A sajtó részben ellenségesen, részben pedig a francia főlény tudatában intézi el ezt a világpolitikai fontosságú kérdést.

A Journal megállapítja, hogy Németország állásfoglalása rendkívül súlyos csapást jelent a leszerelési konferencia

A gyűlésen Seldke Fercac, az acélszakosok vezére mondott beszédet, amelyben arra mutatott rá, hogy a birodalom közelebb került a 1918 évi gondolat megvalósításához. Hangoztatta, hogy Berlinnek katonás szellemre volna szüksége s a birodalmi kormánynak pékés, de határozott uton kell járnia a rend fenntartása érdekében.

munkásságára.

Az Excelsior azt írja, hogy Papen kancellár és Schleicher tábornok most mutatja meg igazi arcukat. Mindkettőjüknek célja a német imperializmus régi erejének visszaállítása.

A L'Ere Nouvelle a jegyzékkel kapcsolatban azt a bizalmát közli le, hogy a német támadás megtörik a szilárd francia és angol barátságon.

A kamara mai ülése

Samukáké tulságosan érdeklődnek — A belügyminiszter elviselhetetlenül soknak tartja az interpellációkat

Bukarest, szeptember 3.

A kamara szombat délelőtti ülésén először is kisorsolták a küldöttséget, amely a válaszfeliratot nyújtja át a királynak. Azután Trandaf többségi képviselő interpellált és követelte, hogy töröljenek el minden illetéket, amelyeket a vásárokon és a városok vármajnáinál a mezőgazdasági kamarák számára szednek.

— Ezek az illetékek — mondotta Trandaf — rendkívül magasak és elijeszítik a falusiakat a vásárra járástól. Különben is kérdés, hogy nem lenne-e leghelyesebb a kamarák létszámát csökkenteni és költségvetésüket redukálni, mert rengeteg pénzt emésztnek fel?

Ugyancsak Trandaf interpellációban követelte, hogy függeszték fel a végre-

hajtásokat a falusi papok, tanítók és más nem gazdálkodó falusiak ellen, mert ezek a konverzió folytán egy banit sem tudnak behajtani követelésükből.

Mirto közlekedésiügyi miniszter válaszában elvi ténnyel tereli a kérdést és azt hánja a szemére a képviselőknek, hogy az effajta interpellációk száma elviselhetetlenül sok. Máris több, mint 140 ilyen felszólalást jelentettek be a hónapok. Ez nem helyes módszer, hiszen a képviselőknek megvan a módjuk, a miniszteriumoknak utalgatást adni és ráérnek akkor interpellálni, ha a miniszter elutasítaná kívánságaikat.

A képviselők szemmel láthatólag sértve érezték magukat, nagy zaj keletkezett és a zürzavarból kihallatszik a fiatal Cu-

hangot! Kérem a fellelmes elszáradt szemekkel várta, hogy mi lesz.

A kisfiú becsukta a kert kapuját. A vak ember hosszú hallgatás után foglya arca földe hajolt.

— En vagyok... Megismersz?

Az asszony felsikoltott:

— Nem ismerem! Ki magad? És mit akarsz?

Pénzt?

Hangja elcsuklott a rémülettől. A vak ember élesen felkacagott:

— A férjed vagyok, akit elhagytál! Akitől elváltál, mert mást szerettél és akihez nem akartál többé visszatérni! Hiába könyörgtem, térdnállva! Nem ismersz meg? Nem is számítotál már arra ugye, hogy valaha visszatérhetek? Öt év telt el azóta! Huszonhárom éves voltál akkor, — most huszonnyolc lehetsz...

Még mindig olyan szép vagy mint akkor, amikor föbelöttem magam miattad? Persze, azt hitted, örökre megszabadultál tőlem? De a golyó célt tévesztett, nem haltam meg, csak megvakultam. Hat hónapig életem és halálom között vergődtem a kórházban... Ezalatt te felhasználád az alkalmat és megszöktél azzal a másikkal, — a második férjeddél... Elrejtőztél, hogy meg ne találhassalak... Volt rá okod. Hisz mielőtt magam ellen fordítottam volna a pisztolyt, téged akartalak lelőni... De nem sikerült...

A fiatal asszony, akinek csuklója sajgott a kegyetlen szorításban, megtántorodott. Ájulás környékezte. A vak ember megrázta: — Nézz rám, — emberrőcs lettem és ennek te vagy az oka. De most megtaláltalak! A gyűlölet hozott ide és talán egy kicsit a szerelem is, — lehet, hogy még mindig szeretlek... Megvesztegettem a cselédeidet... Régi szobalányodtól tudtam meg, hogy most itt tartózkodol, ezen a villatelepen. És a kisfiú idevezetett...

Az asszony hirtelen magához tért a rémület kábulatából. Felsikoltott:

— Nem vagyok az, akinek képzeltél! Sose láttam magát! Lucie Clarelle a nevem, 24 éves vagyok, két éve mentem férjhez... Végzetes tévedés ez! Esküszöm, téved!

— De igenis, te vagy az! Megismerem a

za éles hangja:

— A miniszterium megakarja szüntetni a képviselők ellenőrzési jogát!

Mirto csak annyit felelt, hogy a tömeges interpellációkkal mégis csak szakítani kell.

Codreanu lupupárti Szamos megye bizonyos részében történt agrárviisszafélések miatt emel szót. Fegyelmi vizsgálatot követel Besenski és Puhaescu agronómok és Bodor Zoltán jegyző, valamint Barbos főszolgabíró ellen.

Calinescu belügyi államtitkár: Tudomásul veszi a közlést és arról beszél, hogy hozzá már előzőleg is intéztek kérdést vajjon folynak-e visszafélések a megyei és városi közigazgatásnál. Panaszkodtak például arról, hogy a költségvetésbe szükségtelen könyv és folyóirat rendeléseket iktatnak be. Idézi egy krajovamegyei prefektus esetét, aki ellen azért indult vizsgálat, mert három milliós póthitellet szavaztatott meg ilyen haszontalan nyomtatványokra és folyóiratokra. Az illetőt meg is büntették 15 napi fizetésének levonására.

Landau szidőpárti képviselő interpellált amiatt, hogy

az állam, illetőleg a munkásbiztosító, nem fizeti be az újságírók nyugdíj-alapja javára begyűlt illetékeket.

D. R. Joanidescu munkaügyi miniszter azt a felvilágosítást adja, hogy megegyezés jött létre a nyugdíjpénztár vezetőségével, amely szerint, tekintettel az állampénztár nehéz helyzetére, részletekben is elfogadják a járulékokat.

Ghimbesanu lupupárti 24 órán belül nyilatkozatot követel a kormánytól, hogy mi a végleges álláspontja a konverzió módosításával kapcsolatban. Az egész országban lázas izgalom uralkodik és a közvéleményt határozott nyilatkozattal kell megnyugtanni.

Végül a közigazgatási törvényt módosító javaslatot veszik tárgyalás alá. A vita első szónoka Hegedüs Nándor dr. magyar párti képviselő.

Kitoloncolták az Agebekov-per egyik fővádlottját

Bukarest, szeptember 3.

Az Agebekov-féle monstreper egyik fővádlottját, Grisa-Alexieft, a felmentő ítélet után a besszarábiai orosz határra szállították és átküldték szovjetterületre.

10 millióra ruga a chiajnai robbanás kára

Bukarest, szeptember 3.

A Chiajna-erőd löporraktárainak felrobbanása által okozott kár igen jelentékeny és csak tízmilliókkal lehet felbecsülni. Egyetlen hetvenötös kaliberű gránát maga hétézer lejt ért, a raktárak pedig igen nagymennyiségű hetvenötös és még nagyobb kaliberű lövedéket tartalmaztak.

Szerencsés és gazdag leszel, KI FORTUNÁJÁT sorsjegyet vesz!

A második osztályos sorsjáték I. osztályára már megkezdődött

a sorsjegyek eladása

1/1 1/2 1/4 1/8 sorsjegy ára
Lei 1000. 500. 250. 125.

Alélarusítók felvételnek: Szeben, Medgyes, Segesvár részére.

FORTUNA lóelárusító

Enkelhardt Sándor Brassó, Weisz Mihály utca 5-7. Telefon 399.

Főnyeremény szerencsés esetben: 10. vagy 8. vagy 7. vagy 6. vagy 5. vagy 4. vagy 3. vagy 2. vagy 1 millió Lei.

Minden második sorsjegy nyer!!!

a fináncapitalizmus nem adhat többé megoldást!

Argetoianu ágyutölteléknek nevezi a kormányokat és új világszemléletet ajánl

Bukarest, szeptember 3.

A kamara felirati vitájában Argetoianu, a Jorga-kormány pénzügyminisztere és tulajdonképpen spiritus rektora nem nagyon burkolt, de azért félbenmaradt célzásokat tett a kapitalizmus életképességére. Argetoianu most a fővárosból Szi-najába utazott s utközben a bukaresti „Facla” című lap munkatársa nyilatkozatot kért tőle s úgy tette fel a kérdéseket, hogy a válaszok kiegészítsék Argetoianu kamarai beszédének homályosabb pontjait.

Argetoianu minden kertilés nélkül s annyira szokimondóan válaszolt, hogy nyilatkozata szinte példa nélkül áll a román belpolitikai életben.

„NEM FIZETUNK — NEM VOLT PÉNZ!”

— Miért nem fizette a Jorga-kormány a tisztviselőket? — tette fel az első kérdést az újságíró.

— Egyszerűen azért, mert nem volt pénzem és nem akartam szabálytalan módon az alapokhoz nyúlni, legkevésbé a Nemzeti Banknál levő fedezetekhez. A fizetések és nyugdíjak összege havonta

egymilliárd 200 millió lej. Ha összeadjuk a hátralékot, amely uraimunk alatt keletkezett és azt a három havi kötelezettséget, amit a mostani kormányknak kell teljesítenie, az összes hatmilliárd 600 millió lej. De ebben a három hónapban az adékból és más forrásokból 3.8 milliárd lej lehetett összeszedni. Eleget tud-e tenni a kormány fizetési kötelezettségeinek?

— Hibás-e a kormány abban, hogy burkolt inflációval kénytelen dolgozni? Az egymilliárdnyi új ezüstpénzből csak 350 millióra van fedezet, — hangzott a második kérdés.

— Nem mondom, hogy a kormány hibás, — felelte Argetoianu — csak elkerülhetetlenül haladunk az összeomlás felé. Megoldásokat keresni meddő dolog volna. Inkább a lehetőségeket kell megvizsgálni, hogy mit tegyünk, ha az összeomlás bármelyik formája bekövetkezik. Három lehetőség már most áttekinthető: Az infláció, az adójövedelmek kiapadása és a külföldi adósságok fizetésének felfüggesztése. A múlt év végéig reméltem, de amikor mind a mezőgazdasági termékek, mind az ipari cikkek ára rohamosan esni

kezdett, akkor arról győződtem meg, hogy

a klasszikus értelemben vett fináncapitalizmus nem találhat és nem adhat többé megoldást.

Az újságíró harmadik kérdése a konverzióra vonatkozott. Argetoianu a következőket válaszolta:

— A konverzió elégtelen és ki nem képzett védelmi alkotás. A kérdést két tényező kényszerítette felszínre: a falu teljes elszegényedése és a demagógia. De a parasztok most a tartozás másik felét sem akarják fizetni, bár az egyiket már elengedték nekik. Azóta még rosszabb termés jött s a szegénység nagyobb, mint valaha. De egész tévedésünk onnan ered, hogy

erőszakkal a kapitalista tételek alapján keresünk megoldást.

Ragaszkodunk a tulajdon szentségéhez és a követelések érintetlenségéhez. Pedig abban a viharban, ami közeleg, csak egészen új világszemlélettel és felfogással lehet majd megállani... Ezért is mondtam az uralkodónak, hogy a most következő kormányok — ágyutöltelék!

A Lupu-párt törvénytervezete az összes adósságok konverziójáról

Fordították: Dr. Gáspár Gyula és Dr. Váradi Ödön nagyváradi ügyvédek

A képviselőház augusztus 31-én tartott ülésén Modreanu képviselő, a Lupu-párt tagja, parlamenti kezdeményezésből benyújtotta azt a törvényjavaslatot, amelyet hónapok óta sürget az ország közvéleménye, azt óhajtván, hogy az adósság tekintetében egyforma elbánásban részesüljön az állam minden polgára, minthogy a gazdasági válság mindenkit egyaránt súlyosan érint. Ezt az álláspontot igen szerencsésen oldja meg a Lupu-párt alant javaslatát, amelyet magyar fordításban bocsátunk közre. E szerint mindennemű tartozás 50 százaléka hivatalból elengedett nyerne, a fennmaradó 50 százalék pedig 15 egyenlő évi részletben 4 százalékos kamattal mellett volna fizetendő. A bankok helyzetén is segít, midőn a bankokkal szemben fennálló követelést is hasonlóképpen 50 százalékra szállítja le. Igen kívánatos volna, ha a mezőgazdasági konverzióknak jelen formájában szerencsétlen tördözése-foldozása helyett a Lupu-párt radikális javaslata emelkedne törvényerőre. A benyújtó képviselő a javaslat tárgyalására a sürgősség kimondását kérte, amit az összes kisebbségi pártok meg is szavaztak. A nemzeti-parasztpárt azonban a sürgősség ellen szavazott. Magát a javaslatot, mely a legakutabb kérdést oldaná meg és amely bizonyára széleskörű megvitatást és megbeszélést fog előidézni, az alábbiakban közöljük:

AZ ÖSSZES ADÓSSÁGOK KONVERTÁLÁSA

1. §. Bármely természetű tartozás, ideértve a tőkét, kamatokat és költségeket, amely 1931 június 1. napjáig román állampolgárok között keletkezett, 50 százalékra csökken és 1931 június 1-től kezdődőleg évi 4 százalékkal kamatozik és az ekként lecsökkentett tartozások visszafizetésének leghosszabb időtartama 15 évben állapítható meg.

Azok a visszavásárlási jog kikötésével létesített adásvételi szerződések, amelyek a háború kitörésétől a mai napig keletkeztek, megsemmisülnek és jelzálogos követelések jellegét nyerik.

2. §. A tartozások biztosítékai továbbra is érintetlenül maradnak, azonban a jogselekmények hatálya (jelzálog jogok, váltók, nyugták, szerződések, illetékek) 1932 decem-

ber 31-én kezdődik.

Az adósságok konvertálásának művelete közvetlenül az adósok és hitelezők között történik: a járásbíró előtt a hitelező megszünteti adósságát szemben az ő régi követelését és ennek elelőében új követelést szerez, amely a régi követelése összegének fele részét fogja képezni.

3. §. A járásbírók lajstromot szerkesztenek, amely tartalmazni fogja a hitelező nevét, lakóhelyét, az adós nevét és lakóhelyét, a régi követelés összegét, a konvertált követelés összegét, a fizetési képtelenségnek megfelelően megállapítandó évi törlesztési részek összegét, a 4 százalékos kamatnak és az összesen fizetendő összegnek megjelölését.

4. §. Az a hitelező, aki rosszhiszeműleg megtagadja a jelen törvény rendelkezéseinek igénybe vételét, elveszíti követelését. Az adósságok konvertálása céljából szükséges jogselekmények eszközölésére a hitelező van kötelezve. E jogselekmények az adósra illetékes járásbíró előtt történnek.

5. §. Azon adós, aki 3 egymásután következő évi részlet fizetését rosszhiszeműleg megtagadja, elveszíti a jelen törvényben biztosított kedvezményeket. A rosszhiszeműség fennforgását, úgy az adós, mint a hitelező részéről a járásbíró állapítja meg.

6. §. Ugyancsak felére csökkennek az államnak a román állampolgárokkal szemben

fennálló összes tartozásai, bármely eredetűek is legyenek azok. Ezen rendelkezések alól csupán a tisztviselők nyugdíjai és fizetései képeznek kivételt.

7. §. Nem esnek a jelen törvény rendelkezése alá a katonai házassági biztosítékok, a bukaresti polgári kórházak egyesülete, az iskolai bizottságok és az egyházi bizottságok által nyújtott kölcsönök, továbbá az állam, a megye és a község követelése.

8. §. Az igazságügyminiszter, a járásbírók részére meg fogja adni a szükséges utasításokat, elrendelve, hogy ezen konverzió műveletek elvégzésére naponként 1 és fél órai idő fordítandó. A konverzió művelete 1932. évi december 31-ig fognak tartani. Az utolsó napon összeállítják a végleges kimutatást, amely tartalmazni fogja az adósok és hitelezők számát, a régi és a lecsökkentett követelések összegét és az évi törlesztési részeket végösszegét. Ezek a kimutatások az illetékes törvényszékekhez lesznek beterjesztendők.

Mindegyik törvényszék elnöke elkészít egy egyetemes kimutatást, amely tartalmazni fogja az egész megyében konvertált adósságok részletezését és a kimutatást az igazságügyminiszterhez és a pénzügyminiszterhez fogja beterjeszteni.

9. §. A kamatozó betétösszegek, valamint a bankok alapítókai és tartalékalapjai ugyan- csak felére csökkennek.

A betétátráfokok 1933. január 1. után lesznek kiadandók, olyan időtartam alatt, amely nem haladja túl az adósságok konvertálására megállapított határidőt.

10. §. Az összes árverések és kielégítési végrehajtási lépések 1933. évi december 31-ig felfüggesztenek.

11. §. Az állam ezen törvény rendelkezéséhez semminemű pénzügyi támogatással nem járul hozzá.

FOTOMONTÁZS a bukaresti ügyészségről

Szeptemberi házbér: két poñon — Szimpatikus szoba ur meglépett az ékszeres dobozzal

Bukarest, szeptember 3.

Szin: a bukaresti ügyészség, ahol Pacurariu György főügyész nem rég igen fontos újítást hozott be.

„Minden pénteken — így szól a főügyész rendelete, — 11 és 1 óra között bárki személyesen tehet panaszt.”

Üdvös és bölcs intézkedés.

Pénteken délelőtt már a kora reggeli órákban tumultuózus jelenetek játszódnak le a főügyész előszobájában. Kis egzisztenciájú emberek vérszegény panaszaik röpködnek a fülledt levegőben. Vesszekednek, tolonganak minden talpalatnyi helyért, mely közelebb viszi őket a főügyész szobájához.

Az idő lassan, unalmasan telik. Még nincs 11 óra s az ügyesség szolgálja kituszkolja a lármás tömeget a folyosóra. Ez újabb ok a méltatlankodásra. A panaszosokról csepeg az izzadság és nagyon türelmetlenek. Kezüikben görcsösen szorongatják az obligát kérvényt.

Végre a szolga megjelenik az ajtóban

és számokat oszt ki. Aki az egyes számot kapta, már megy is a főügyész szobája felé.

A gép elkattan és megrögzíti az első jelenetet:

SZEPTEMBERI HÁZBÉR: KÉT POFON

Nagyon öreg asszony, félszeg közeledik a főügyész asztalához. Cérnavékony hangon hosszú mondókába kezd, amelyből kihámozzuk, hogy Buturan Mária-nak hívják és 78 éves. A Georgehe-utca 4 szám alatt kis háza van. A lakójára panaszkodik: Pech György pincérre, aki rendetlenül fizeti a házbért és amellet brutalis ember.

— Tegnap reggel, — szipogta az öreg anyóka, — bementem a házbért kérti. Nem sok pénz: 500 lej az egész! De én szegény asszony vagyok és egész hónapban ebből élek. Pech nagyon dühös lett, azt mondta: nincs pénz és azonnal takarodjak ki a szobából, ha kedves az életem.

— Mondtam neki: Pech ur, én nagyon szegény asszony vagyok. Ha nem ad pénzt, holnap már nem tudok ebédet főzni magamnak.. Pech ur erre még dühösebb lett és kétszer arcul ütött...

Buturean Mária elsirja magát és folytatja:

— Mondtam neki: Megveri az Isten Pech ur, hogy ilyen öreg asszonyt megütött... Pech ur csunyán káromkodni kezdett és kidobott a szobából...

Az ügyész szigorú arca megengyhül. Szánakozva nézi a sirdogáló öreg asszonyt és a kérvényre ráírja: urgent! Buturean Mária hálálkodik. Mindenáron meg akarja csókolni a főügyész kezét.

A főügyész kemény hangon kiszól az ajtón: jöhet a második.

Apró panaszok kerülnek elő, kifogyhatatlanul sirámokkal felhigitva. Egyiknek ellopták az óráját s a rendőrség „nem akarja kinyomozni a tettest”, pedig 6 pozitív nyomot mutatott... A másíknak — egy kereskedősegéd — a főnökével van elintézetlen ügye. A főügyész ezeket elutasítja. Forduljanak az illetékes fórumokhoz.

SZIMPATIKUS SZOBAUR MEGLÉPETT AZ ÉKSZERES DOBOZZAL

A kép változik. Hajlott hátú, kecskeszakálás kis ember jön be. A kérvényt leteszi az asztalra s szomorú hangon sirja el panaszát. Elmondja, hogy Brüll Ignác-nak hívják, a Transilvania utcában van szatóc üzlete.

Két hónappal ezelőtt Rus Vasile utazó butorozott szobát bérelt nála. Nagyon szimpatikus fiatalember volt, felesége is kedvelte. Amikor szabad ideje volt, mindig bement hozzájuk beszélgetni.

— Ugy tekintettük, mint családtagot, kérem, — mondta Brüll — és éppen ezért nem volt szép dolog tőle, amit tett velünk. A feleségemnek sok ékszere volt és Rusnak kedvenc szórakozása volt az ékszerekben gyönyörködni. Addig gyönyörködött bennük, míg eltűntek mind a ketten.

— Hogy lehetett ilyen naiv, — kérdezte bosszusan a főügyész, — idegen embernek ékszerekkel dicsekedni.

— De kérem, — méltatlankodott a kis ember, — olyan becsületes arca volt és ugy benne volt a családban...

— Nem tartozik ide az ügy, menjen a rendőrségre.

Brüll Ignác könyörgésre fogta a dolgot.

— Főügyész ur kérem, ne tessék elutasítani. A rendőrség már megtette a feljelentést, de ott elaludt az egész ügy... Kérem én Rus Vasilét azóta kétszer láttam az utcán. Kétszer figyelmeztettem erre a rendőrséget. De ott bosszusan elutasítottak, hogy ne avatkozzam bele a dolgukba.

A főügyész felfigyel. Ez már alapos argumentum. A kérvény marad. Két nyomatot vesz belőle. Rus ur, a hűtlen szobabérlő és a rendőrség...

A hivatalos óra rég elmúlt, amikor az utolsó panaszos elhagyja a főügyész szobáját. A kérvényeket megszámlálják. Összesen 70 darab panasz érkezett be. kik a bürokrácia megkerülésével apró tragédiákat likvidálnak.

(bg.)

Végetért Marlene Dietrich botránypere

Newyork, szeptember 3.

Világszerte óriási szenzációt keltett az a feljelentés, amelyet Sternberg József, a világhírű filmdirektor felesége a még híresebb Marlene Dietrich ellen indított „férje szerelmének elhódítása miatt”. A furcsa ügyet a newyorki törvényszék komolyan tárgyalás alá vette. Most azonban a legfelsőbb törvényszék ítéletének bevárása előtt, kiegyeztek a porlekedő asszonyok. Sternbergné a keresetben férje szerelmének elhódítása és állítólagos rágal-mazás miatt összesen hétszáz ezer dollárt követelt — ugylátszik, Sternberg ur szerelme igen értékes — a jelentés azonban nem közli, hogy mennyibe egyeztek ki.

Ha butorra van szüksége

ne sajnálja az utat és tekintse meg raktárainkat!

BRASSO
BUKAREST
MAROSVÁSÁRHELY

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR R. T.

Likörgyári berendezés

Üzemcsökkenés következtében modern és kifogástalan, üzemképes állapotban levő likörgyári berendezésünk egy részét: Seitz-féle szűrőket, különféle üstöket, szivattyukat, tartályokat, fa- és vashordókat, fornalackokat és egyéb felszerelési tárgyakat eladásra bocsátunk. Érdeklődők bővebb tájékozást nyerhetnek. Baumel, Steiner és Társa R. T.-nál Lugoson.

Iria: MIKES IMRE

Kevesebb zenét, több szöveget!

Uj fogalom vonult be a politikába, az atmoszféra. Ugyan nem egészen új. Hiszen egészen új semmi sincsen a nap alatt. Tehát az atmoszféra, mint politikai jelenség, régebben is létezett. Tisza István például robbanásig feszült atmoszférában szokta volt elmondani beszédeit. De természetesen a beszéd volt a fontos és nem az atmoszféra.

Amint a törvényeket sem szokták bekésséges légkörben megszavazni. Azonban a légkör eloszlik, mint a buborék, míg a törvény fentmarad, élve és — sajnos! — legtöbbször halva is.

Az atmoszféra tehát ódon tünemény, mint olyan. Vagyis mint kísértő jelenség. De egészen új valami, mint ilyen. Vagyis mint lényeg.

Amikor nem a beszéd a fontos, hanem a légkör. Nem a törvény, hanem az atmoszféra.

Mikor nem az számít, hogy a csecsemő vízfejével született-e, vagy épkézláb? Hanem az, hogy odakint esett-e az eső, vagy süt-e a nap?

Az atmoszférának ez az új fogalom meghatározása Duca urtól származik. Ő mondotta volt ugyanis tegnap a képviselőházban, hogy a kisebbségi kérdést meg kell oldani. Mégpedig törvényekkel és atmoszférával. Sőt a pontosság kedvéért azt is kifejtette, hogy nem annyira törvényekkel, mint atmoszférával.

Mert a törvényt sárba lehet tiporni. A törvénynek nincs ereje, becsülete, hatóereje. De az atmoszféra szent valami, gyógyító ir minden fájó sebre.

Ma azután a kormány sietett kijelenteni, hogy osztja Duca álláspontját.

Szenzáció!

Már tudniillik az, hogy osztja.

Mert semmi egyébben a világon nem osztja. Ugy gyűlölködnek, hogy szenvedélyeik kifejezésére vadonatúj frazeológiát kellene teremteni. Előrehaladott küzdelemben állanak egymással. Ha egyik jön, a másikat kutyakorbáccsal veri ki hadiláisaiból. Elsőpri minden alkotását, utóára löki minden emberét. Ha a liberálisok iparpolitikát csinálnak és megnyomorgatják a földmivészeket, akkor Maniuek földmivesszpolitikát csinálnak és megnyomorgatják az ipart. Ha az egyik centralizálja az országot, hogy minden hatalom egy kézbe fusson össze, akkor a másik gyorsan előrerúkkol a decentralizációval, hogy a hatalom minél inkább megosztódjék. Ha az egyik visszautasítja a külföldi kölcsönt, akkor a másik térdénállva kunyorál a bankároknál. Ha az egyik dinasztikus, akkor a másik dinasztiallens.

Nincsen az életnek egyetlen pontja sem, ahol összetalálkoznak. Csupán az atmoszféra kérdése az, ahol megszorított egymás kezét.

Szerfelett gyanus.

Zeuszra mondom, valami büzlök Dániában.

Hiszen ha valóban nem a törvény volna a fontos, hanem a légkör, akkor logikusan az következne ebből, hogy nem a törvényhozó testület a fontos, hanem a meteorológiai intézet.

Amely azután Ducával és Maniuvall szemben rámutatna arra, hogy az atmoszféra milyen bizonytalan dolog. Déli egy órákor még süt a nap. Husz perc múlva pedig már szakad és villámlik.

Ezerkilencszáztizennyolc decemben elcsúszott például olyan nagyszerű atmoszféra volt, amilyen addig sosem. Az emberek egymás nyakába borultak, hurráztak és a gyönyörtől kábultak csokolódtak. Az okiráltság és az erdélyi terület a szabadságnak és a jognak grandiózus ölelésében olvadt össze. S e történelmi atmoszférában csudálatos szavakkal és joggal szorították megukhoz a kisebbségeket is.

Két héttel később pedig úgy vágta ki őket az utcára, hogy még ma is koldulnak, ha azóta meg nem haltak.

Vagy tekintsük például az időjárást hét esztendővel később. Amikor Averescu marsall keresgélte szavazatát után.

Kiváló atmoszféra volt. Ugy nyílt benne az egyenlőség, szabadság, testvériség, mint a parancsolat.

Egészen a választásokig.

Egy nappal a voksolás után azután befellegzett és a marsall kirugta tegnapi barátait, mondván, hogy sajnos, tisztelt uraim, rossz a légkör.

Amint három évvel később ugyanígy cselekedett Maniu is. Mig bele nem ült a bársonyszékbe, addig derült és ragyo-

gó volt az ég. De alig akaszkodott meg jól a kormánygyeplőben, máris dörögni kezdett s egyfolytában dörgött volna mindmáig, ha közben kis időre meg nem bukott volna.

Ugyanis annak a politikai atmoszférának, amely oly hirtelen divatba jött most, éppen az a legjellegzetesebb tulajdonsága, hogy kiválóan működik. De csak ellenzéken.

Ellenben sehogyan sem szuperál a zsirofazék mellett.

A Duca-féle légkörnek még az a baja is meg van, hogy nem a kormányoknak kell megteremteni, hanem maguknak a kisebbségeknek.

Ugyanis, hangzik a kormány és az ellenzék egyetlen közös álláspontja, a kívánatos jó légkör már rég megszületett volna, ha a kisebbségi állampolgár nem követelődne oly sokat.

Lám, milyen ostoba dolog is az az atmoszféra.

Addig meg nem születik, amíg a kisebbségi alanyak valami óhaja van.

Amiből azután kiviláglik, hogy már

Averescu ismét szenzációs cikkel rukkolt ki

A külföldi gyámkodás sérti az állam önérzetét és a koronát

Bukarest, szeptember 3. Averescu tábornok lapja éles támadást intéz a kormány ellen amiatt, hogy a népszövetségi szakértők gyámkodása a legsúlyosabb megsértése Románia függetlenségének, nemzeti önérzetének és alkotmányos életének. Ezek a nagynevű pénzügyi szakértők — írja, illetve iratja Averescu —, jártak már más államokban is és számos európai és óceánontuli állam költségvetését vizsgálták meg. De még Braziliában és a kis délamerikai államokban sem engedték meg maguknak azt, amit nálunk: hogy kész törvényjavaslatokat irjanak elő, amelyeket meg kell szavaznunk. Jellemző, hogy a kormány első dolga lett volna a konverzió-módosítás és bírói likvidálás törvényét bete-

megint olcsó szavakkal akarnak félrevezetni és kifizetni valamennyiünket. Mert vagy van kéni és panaszkodni valónk, ez esetben elviselhetetlenül rossz a légkör.

Vagy nincsen semmi kívánságunk és sérelmünk, ez esetben pedig mi a fenének van szükség külön baráti atmoszférára?

Esetleg előfordulhat az az eset is, hogy bőven akad óhaj és panasz egyaránt és mindehez a másodrangu állampolgár megteremti a kellő atmoszférát is. Mint ahogy ez legutóbb a baloldali munkássággal történt.

Mely telve volt váddal, sérelemmel s ehhez a közvéleményben megfelelő légkört is teremtett.

Mi történik ez esetben?

A mélyen tisztelt kormány kivezényli a csendőrséget, rendőrséget, sziguranca s ugy bekóteroztatja a panaszkodó elemet, hogy még hangja se tör át a cella falán.

Szegény atmoszféra, hiába volt olyan kitűnő, haldokolva fetreng a sárban. Még azt is arcul verik, aki beszélni mer róla.

Hagyjuk békében hát a légkört, Excellenciás urak!

S szentimentális meteorológiai időjós-latok helyett helyezkedjünk talán egyszerű, józan, hideg jögalapra.

Adjanak inkább jó törvényeket rossz atmoszférában, mint rossz törvényeket jó atmoszférában.

Mert a jó törvényt ugyan sárbatipor-hatják, de legalább van mire hivatkozni.

Visszont az atmoszféra, bármilyen ózondus legyen is egyébként, az eddigi tapasztalatok szerint csak arra jó, hogy elszivattyazzák előlünk s végül a nagy lég-ürességben pipet kapva, mint a szomjas tyúk, felfordulunk az árokparcon.

cia, lengyel, svájci és csehszlovákiai textilkörökben máris bizakodó a hangulat, mert a sztrájk következtében nagy megrendeléseket remélnek. Textilipar dolgában különben elvitathatatlan Anglia fel-sőbbbsége, mert az egész világ orsókeszle-tének huszonöt és szövőszékállományá-nak huszonhárom százaléka Angliában van.

Ezerhatszáz javaslat a rádió problémájának megoldására

Másodrendű-e a szórakoztatásra szánt rádió?

Madrid, szeptember 3.

Ma kezdődött meg itt a rádiótávíró világkonferencia, amely folytatása az 1927-es Washingtonban megtartott konfe-renciának. Ennek a tanácskozásnak a ha-tározatait, mint ismeretes, minden or-szágból törvényi iktatták, azonban az idők folyamán majdnem mindenhol meg-támadták, mert semmiképpen sem felelt meg a rohamosan fejlődő rádió igényeinek. A madridi konferencia tehát most fogja letárgyalni a sérelmes hatá-rozatokat Óriási munkájára jellemző hogy 1600 javaslatot terjesztettek elő. Most fog eldőlni a harc a tengerhajózási rá-dió és a műsorszóró között. Mig a nagy államok másodrendűnek tekintik a szó-rakoztató rádiót, a kis- és közép államok amellet foglalnak állást és ragaszkodnak a hullámsávok újbóli megállapításához.

A Nemzetközi Rádió Unió olyan ja-vaslatot terjesztett elő, mely szerint a műsorrádióknak 650 méterről 810 méterig, 200 métertől 550 méterig és 1050-től 2000 méterig terjedő hullámsáv juna. A rövid hullámok terén 6 métertől 9 mé-terig és 81 métertől 85 méterig terjedő hullámsávokat javasol kihatítani az Unió a műsorszóró rádió számára. A rádió za-vartalanúsága dolgában dönteni akarnak Madridban és remélhetőleg a konferencia határozatai megszüntetik majd az éter-ten uralkodó hangzavarokat

Elgáncsolják a miniszter rendeletét

A szegény szülőknek bélyeget kell tenniük a bélyegmentes irásokra is

Csikszereda, szeptember 3.

A Brassói Lapok több ízben hírt adott róla, hogy Csikmegye falvaiban önké-nyesen kiskirályok elgáncsolják, akár legális, akár illegális úton, hogy a ma-gyar szülők gyermekeiket felekezeti is-kolába irathassák.

A legfelháborítóbb eset Csikszeredában történt. Mint ismeretes, a közoktatásügyi minisztérium 126703—1932 számú rende-lete szerint azok a szülői nyilatkozatok, amelyek a felekezeti iskolába való beira-táshoz szükségesek, bélyegmentesek. — Ugyancsak hatályon kívül helyezte a mi-niszter a kolozsvári vezérfelügyelőség ama rendeletét, mely szerint egy egész aktahalmaz kell a felekezeti iskolába va-ló beiratáshoz. Mindkét esetben az az elv vezetett a minisztert, hogy mentesítse a szülőket azoktól az óriási anyagi költ-ségektől, amikbe ezek az eljárások ke-rülnek.

A közoktatásügyi miniszter azonban hiába rendelkezett így. Chele Vasile csik-szeredai állami iskolai igazgató nem te-kintti érvényesnek a rendeletet és néhány vidéki kollégájával egyetemben csak fel-bélyegzett nyilatkozatokat, illetve aktu-loságokat hajlandó elfogadni és ugyan-csak felbélyegzett elismervényeket ad. Mindkét esetben a szülőt terheli a költ-ség. Hogy mennyire nincsenek tisztában ezek a vidéki kiskirályok a dolgokkal, arra jellemző, hogy egyik faluban 12 lejti másikkban 16-ot, sőt 24-öt kérnek bélyeg-költség fejében egy-egy aktára.

A székely szülők pedig, akiknek egy megveszekedett garasuk nincs a házuk-ban, nem tehetnek eleget ennek a kíván-ságnak és így kénytelenek gyermekeiket az állami iskolába iratni. Akit pedig egy-szer állami iskolába irattak, azt soha nem vehetik ki onnan.

Félmillió textilmunkás sztrájkja fenyegeti immár Angliát

A konkurrens országok már előre dörzsölik a kezüket az angol szövőipar veszedelmének a hírére

London, szeptember 3.

A textilmunkásság sztrájkja csak most bontakozik ki igazi arányában. A sztrájk szinte elkerülhetetlen volt a textilipar helyzete miatt.

Az angol gyapjuipar, amely hétszáz-ezer modern szövőszékkel és 55 millió órával rendelkezik, megközelítőleg sincs ellátva rendelésekkel. Az ottavai konferencián kötött egyezmények sem ja-vították a helyzetet. A gyárosok kiszá-mították, hogy körülbelül

husz millió orsót és kétszázötvenezer szövőszéket kellene leállítani,

hogy csak a tényleges keresletnek megfe-lően termeljenek. A gyárosok értekez-létén elő is terjesztettek ilyen tervet, de hosszasa vita után szótöbbséggel leszava-zták.

Ekkor a vállalkozók a munkabérek le-szállításával akarták az üzleti eredményt feljavítani, egyben pedig sokkal nagyobb munkateltjesítményt követeltek. Egy munkásnak az eddigi négy szövőszék he-

lyett nyolcat kellett volna ellátnia. A munkásszervezetek nem akarták bele-menni. Végül a gyárosok a fonómunká-soknál tizenöt és a szövőknel huszonöt százalékos bércsökkenést követeltek. A munkásság ebbe se akart belenyugodni s így tört ki a textilipari vidékek jórésén a sztrájk. Ha a munkásszervezetnek sike-rül valamennyi nőt és szövőt maguk mö-gé állítani, akkor

négyszázötvenezer sztrájkolóra lehet számítani.

Egy egész hadsereget, családostul több millió embert!

A lancashirei textilerületből érkező hírek szerint a gyárak még annyi áru-készlettel rendelkeznek, hogy egy hóna-pig teljesíteni tudják szállítási kötelezett-ségeiket. De ilyen óriási tömegsztrájkot nem lehet hamar leszerelni és Angliában

attól félnek, hogy a megrendeléseket Né-metország és más ipari országok kap-ják meg,

ami érzékenyen sújtaná az angol gazda-sági életet. Jellemző, hogy a német, fran-

PASTA DE DINTI APA DE GURA

FABRICATION 1932

Doctor Pierre

Fogpaszta és szájviz

Hírek

A revízióról tárgyalnak a bécsi békekongresszuson

Bécs, szeptember 3.

Vasárnap nyílik meg és szeptember tizenegyedikéig tart a békekongresszus, amelynek tárgysorozatán, miután már közölte a B. L.,

a békeszerződés revíziója is szerepel. Magyarország természetesen szintén küldi delegátusait.

— Meghalt a sivatagkutató magyar angol utitársa. Kairóból jelentik: A sivatagkutató Almásy László angol utitársa a tropikus hőség okozta gerincbénulásban meghalt.

— Eltűnt egy tizenkét millió font értékű nyakék. Párisból jelentik: Melba asszony, a viláhirű énekesnő, aki híres volt pazar eleganciájáról és gazdagságáról, feljelentést tett a párisi rendőrségnek, hogy 12 millió font sterlinget érő briliáns nyakéke elveszett. Mielőtt Ausztráliába akart utazni, elvitte a ragyogó colliert egy párisi ékszerészhez, aki őszintén megcsodálta az orosz stílusban készített hatalmas értékű nyakéket és megkérdezte, hogy jutott a művész egy ilyen kincsnek a birtokába. Néhány nap múlva az ékszer eltűnt. A művész két kétségbeesésében nem utazott el Ausztráliába sem.

— Huszezer lengyel munkás sztrájkol a petrolum-telepen. Varsói jelentések szerint a lengyel petrolum ipari munkások szeptember elsején tömegsztrájkot kezdtek. Ugyanis a nagy petrolum üzemek vezetői kijelentették, hogy szeptemberben leszállítják a fizetéseket. Az amugy is csekély bérek mellett pedig a munkások nem voltak hajlandók dolgozni. Összesen huszezer munkás vesz részt a sztrájkban.

— Indig Ottó új darabja. A budapesti Nemzeti Színház egyik őszi ujdonsága Indig Ottónak, a Torockói menyasszony szerzőjének új darabja a „Tűz a Monostoron” lesz. A darab Erdélyben 1700 körül játszódik.

— EGY HALÓDÓ VÁROS SIRÁMA. Dicsőszentmártonból írják lapunknak: A város tönkrement. Csak éppen a kegyelemdífés hiányzott: a megyeszékhely áthelyezése Balazsfalvára. A közmunkák teljesen szünetelnek, a város legbiztosabb jövedelmei a gázárasság javára bírói zár alatt. Az iparosok egyre-másra adják be iparengedélyüket: nem keresnek annyit, amennyi az adóra elegendő. S mégis vannak, akiknek ebben a nyomorúságban is jól megy. A kontárok ezek, akik minden valamire való munkát elszípkáznak a hivott iparosok elől, s ebben az állami iskola igazgatósága is segít nekik. A közszállítási törvényt negligálva, néhány százalék különbségért mellőzte a bejegyzett iparosokat s a kőműves és mázolás munkát kontároknak adta ki.

— Megkezdődött a csiki fiatalok konferenciája. Csikszederáról jelentik: A csikmegyei intellektuális fiatalok osztály és foglalkozásra való tekintet nélkül e hó 2–3-ig bezárólag konferenciát tart a csikszederai román kath. főgimnázium tornatermében. Az értekezlet nagy érdeklődés mellett pénteken délután nyitotta meg. Márton Áron gyulafehérvári teológiai tanár. Feltűnő, hogy az intellektuális és iparos ifjúság kívül nagyszámú földműves ifjú vonult fel.

— Jön-e Jeritza és Piccaver Lugosra? A Brassói Lapok szerkesztőségében megjelent Umberto Pergini filmnek, aki felkért a következő közlésre: Az egyik temesvári napilapban „Jön-e Jeritza és Piccaver Lugosra?” cím alatt nagy cikk jelent meg, amely azt állította róla, hogy csak reklámcélokból híresztelte el, hogy a Grozavescu-emlékünnepekre Jeritza Mária és Piccaver Alfréd Lugosra érkeznek. Pergini ur ezzel szemben kijelenti, hogy ezeket a híreket nem ő, hanem az Argus színházi ügynökség terjesztette. Ezzel kapcsolatban csak azt szögezheti le, hogy bécsi impresszáriója, Weinberger dr. táviratilag közölte, hogy a szeptember 14-én tartandó Grozavescu-emlékünnepekre több bécsi és olasz énekes kilátásba helyezte leutazását Lugosra és szereplését a nagy román énekes emlékére rendezett hangversenyre.

Patkószeg

és mindez, amire a kovácsnak szüksége van, előnyösen vásárolható:

Wilhelm Oberth A. G.-nél

BRASSÓ, KORONA-szállóval szemben

— A DALARDA A RAB ISTVÁN-UNNEPEN. A brassói magyar dalárda férfikara vasárnap, szeptember 4-én délután háromnegyed 2 órakor gyülekezik a kath. főgimnázium tornatermében, ahol még egy utolsó próbát tart. Onnan megy a közutivasut sétatéri állomásához, hogy résztvegyen a hétfalusi magyarok Rab István-emlékünnepe. Pontos megjelenést kér az elnökség.

— Jorga és Madgearu előadásai a berlini egyetemen. Berlinből jelentik: Petrescu-Commen berlini, román követ és a berlini egyetem közti tárgyalások eredményeképp előadássorozatot fognak tartani Románia gazdasági, szociális, politikai és kulturális életéről. Előadók német részről Werner Sombart és dr. Schacht, román részről Gusti közoktatásiügyi miniszter, Madgearu, Jorga és Tzigara Samurcas lesznek. A november huszonharmadikán kezdődő előadássorozathoz Petrescu-Commen tart politikai bevezetőt.

— Megkapták, de nem kapták meg. Lu gosról jelentik: A lugosi pénzügyvizsgálósághoz megérkezett végre hónapok után a jegyzők hátralékos fizetése. Sokat azonban ez sem jelent, mert csak azok kapják meg járulékaikat, akiknek ki van fizetve a globális adójuk. Ilyen pedig kevés van a jegyzők között, hiszen miből fizettek volna, mikor fizetést nem kaptak. Az a néhány közülük, aki fizetett, megkaphatja járulékát, de csak akkor, ha a belügyminisztériumban kérvénnyel sürgeti jogos illetménye kifizetését.

— HOGYAN HALT MEG MICKIEVICZ ADÁM, A LENGYELEK HÍRES KÖLTŐJE? Az irodalomtörténet idáig úgy tudta, hogy Mickievicz Adám, a lengyelek híres költője, a lengyel szabadság és feltámadás lángelkű hirdetője Konstantinápolyban kolerában halt meg. Ezzel a megállapítással szemben most Boy-Celenski irodalomtörténeti alapos kutatások alapján konstatálja, hogy Mickievicz száműzetése alatt a lengyel arisztokráta körök biztatására megmérgezték.

— Vogt-Weisz Edith brassói zongoraművész. Megkezdte zongoratanítását, a modern Tonika-Do módszer szerint is. Mersékelt díjazás. Jelenkezni naponta d. e. 10–1-ig és d. u. 3–5-ig Vár-utca 4. l. em.

— Az induló vonat kerekéi levágták a lábait és felhasították a gyomrát. Lugosról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a lugosi állomáson. Hateg Péter 21 éves katona szabadságáról Temesvárra akart vissza utazni czeredéhez. A vonat délután három óra tájban indult s mire, Hateg kiért már mozgásban volt a katona semmiképpen sem akart leköszni, megpróbált hát felugrani a mozgásban levő Rapidra. Ugrás közben azonban megcsuszott, a kerekék közé esett, amelyek mindkét lábát tőből levágták és gyomrát is felhasították. A hatósági közegek az orvossal és mentőkkel egyetemben több, mint egy óra leforgása után érkeztek a helyszínre. Addig a szerencsétlen katona teste a sín páron, lábai pedig másfél méterre tőle feküdtek. Az állomáson általános felháborodást keltett a hatósági közegek késése. Hateg még élt, a mikor elszállították, azonban nem valószínű, hogy meg tudja menteni.

— Vértelmeztetett náslakoma. Bukarestből jelentik: Brastavat községben esküvőjét tartotta a falu legszebb leánya. Éjféli tájban a mulatóztat revolverdörrenésszakította meg. Coanda Alexandru, aki egy lány miatt összeszólalkozott Golea Juonnal, revolverral ellenfelére löött. A golyó Goleának csak a fülét sértette meg, míg egy ártatlan legényt halálra sebzett. A menyasszony idegrombot kapott és többen rosszul lettek. Azonnal értesítették a csendőrséget és Coanda Alexandrut letartóztatták.

— A BETEGSÉGÉLYZŐ ÉS AZ ADÓHIVATAL SORRA LICITÁLJA A POLGÁROKAT. Csikszederáról jelentik: A csikmegyei adóhivatalok gőzerővel srófolják az adóprést. Naponta több embert végeznek ki egész életére. Ujabbban a betegséglelyző is beállott a licitálók közé. A legutóbbi három hónap eredményével nem volt megelégedve a minisztérium s most szigorú ukázt küldött a betegséglelyző nyakára, hogy a hátralékos illetéket azonnal be kell hajtani. E rendelkezés nyomán egyre-másra tűzik ki az árveréseket s aki nem fizet, könyörtelenül elárverezik a vagyonát.

— Kifosztottak egy templomot. Vakmerő templomrablás történt Orhei városkában. Ismeretlen tettesek feltörték a város legszebb templomának fedelét, behatoltak a szentélybe, és teljesen kifosztották. A betörők elvitték az ereklyéket, szentédenyeket, feltörték a perselyeket, le szerelték az ezüst és arany kereszteseket, majd a templom belsejét teljesen összerombolták.

— 900 EZER HELYETT 90 EZER. Csikszederáról jelentik: A csikmegyei képviselők hosszas kilencelés után ígéretet kaptak, hogy a hadirokkantak és hadiözvegyek negyedévi járandóságát utalványozzák. A kifizetéshez 900.000 lejre lett volna szükség, ezzel szemben azonban csak 90.000 lejt utalványoztak. Erre újból felkeresték Praporgescu pénzügyminiszeri államtitkárát, aki kijelentette, hogy egyelőre nagyobb összeget nem tud utalványozni.

A mödlingi szegényeknek

Bécs, szeptember 3.

Mária királyné István főherceg keresztelője alkalmából ezer shillinget adományozott a mödlingi szegényeknek.

Negyedére csökkent a román szarvasmarha kivitel

Bukarest, szeptember 5.

A földművelésügyi minisztérium kimutatása szerint Románia szarvasmarha-kivitele ijeszten csökken. Az idei első fél évben összesen 15.634 darab szarvasmarhát szállítottunk ki, míg 1931 év első felében 62.480 darab volt a kivitel.

Az ötéves terv szerzője Konstantinápolyban, a Törökországnak szállítandó anyagokról és gépekről tárgyal

Konstantinápoly, szeptember 3.

Csütörtökön érkezett a régi török fővárosba egy orosz textilszakértőkből álló bizottság, Orlov professzornak az ötéves gazdasági terv szerzőjének vezetése alatt. A bizottságot a török kormány hívta meg, hogy a török szövőipar fejlődéséhez szükséges nyersanyagok és berendezések szállítására megállapodást létesítsen.

A török kormánynak ugyanis az a terve, hogy szövőiparát az orosz szakértők véleménye alapján fejlessze ki a modern követelményeknek megfelelően s ehhez a szükséges gépeket az orosz gyárpártól rendeli meg. Ismed pasa, aki nemrég tett látogatást Moszkvában, a szovjetkormánnyal előnyös hitel feltételeit beszélte meg.

A jövő hetekben Törökország a szovjet cukor- és bányaiparügyi bizottságot várja Konstantinápolyba, ugyanilyen célokból.

Véres verekedés a templom közepén

Bukarest, szeptember 3.

A bukovinai Razes községben véres botrány tört ki a templomban. A falu földesura elüldözte az ottani papot és összekötöttesei révén sógorát nevezette ki lelkésznek. A falusiak felebbestek az egyházi hatóságoknál, mire a bojár csendőrséggel fenyegette meg őket. A földesur bérencéket is tartott a faluban, a kiknek a dolga volt a régi pap hűveit brutalizálni.

Ilyen körülmények között vette kezdetét a protekciós lelkész első miséje. Néhány falusi megjegyzéseket tett a papra, mire a bojár emberei rájuk támadtak. A két tábor

véres verekedésbe kezdett a templom közepén.

A botránynak a kivonult csendőrség vetett véget. Az ügyben szigorú vizsgálat indult meg.

— IDÓJÁRAS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változatlanul felhős, mérsékelt meleg idő várható, helyenkint esővel.

— A viszonzatlan szerelem miatt. Konstantinápolyból jelentik: Dorica Onofrei tizennyolc éves Murtfatlarba való leánya a nyári hónapokat Tizla községben töltötte rokonainál. Ott megismerkedett egy fiatalemberrel, akibe szerelmes lett. Ez azonban visszautasítást bánt vele és a miatt a fiatal leány öngyilkosságra szánta el magát. Mikor rokonai nem tartózkodtak otthon, szegedt vert a lakás ajtajára és felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

— Nem szabad magáncélra használni a hivatalos autót. A belügyminisztérium rendeletileg tiltotta meg, hogy a hivatalos autót magáncélokra használják. Utalt a minisztérium a régebbi rendeletre is, amely szerint a hivatalos autót külön jelzéssel kell ellátni.

— ELÁRVEREZIK A GYUFÁKIRÁLY KINCSEIT. Stockholmból jelentik: A napokban elárverezik az öngyilkos iparkirály, Kreuger Ivar palotáját és minden banyagatát. Dobra kerül valamennyi nagyértékű butor, drága keleti szőnyeg, festmény, ékszer és egyéb értéktárgy.

— Leszállították a villanyárakat Csikszederán. Csikszederai lakossága és maga a hivatalos város is, már közel egy év óta ekeseredett harcot vív a Ganz-céggel a villanyárak redukálása miatt. Az intermár bizottság legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy amennyiben augusztus 29-ig a Ganz nem redukálja a villanyáram aránytalanul magas díjait, választott bíróság elé viszi az ügyet. A cég nem várta be a bíróság döntését, hanem hozzáfárult a villanydíjak leszállításához s így augusztus elsejétől visszamenőleg egy lej negyven baniban állapították meg a villanyáram befizetését.

A gelencei templom felavatása

Sepsiszentgyörgy, szeptember 3.

Háromszék megye egyik legszebb vidékén fekszik Gelence. Az ősi székely faluban most nagy ünnepek között avatták fel a már harminc éve használaton kívül helyezett régi templomot. A gelencei templom neves történelmi és műemlék. Köröspataky Kálnoky Hugó gróf és Mikos Ármán gróf áldozatkészségének és munkájának köszönhető, hogy a templomot teljesen rendbehozták, kijavították, a falfestményeket borító mészkőreteg lekaparták és napvilágra hozták az alatta értekes festményeket. Az avatást dr. Péterffy Lőrinc kéziribai kerületi főesperes vezette, a templom előtti téren pedig Bögözi József szentkatolnai plébános szentáldozatot mutatott be. A templomban dr. Ujlaky János zabolai plébános mondott magasszárnyalású beszédet.

Az ünnepélyre hatalmas számban sereglettek össze a vidéki hívők, akikhez Kálnoky gróf intézett beszédet. A gróf szavait Solyom Géza helybeli plébános köszönte meg. A vallásos ünnepek után a közönség a helybeli gyöngyöri iskolakertben gyűlt össze, ahol sátrakban ebédelték, majd népiünnepély következett a sepsiszentgyörgyi, zabolai és nagyborosnyói dalárdák közreműködésével. Az ünnepélyt műsoros estély zárta be, amely szintén kitűnően sikerült.

— SZEKERREL LOPJÁK A GABONÁT A MEZŐRÖL. Csikszederáról jelentik: özv. Lázár Miklósné csikaptocai földbirtokosnő feljelentést tett a csendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek szekérrel, éjnek idején, egyik földjéről 24 kalangya gabonát loptak el.

— Életveszélyben a német boxoló világbajnok. Newyorkból jelentik: Max Schmeling, az ökölvívás korábbi világ bajnoka hidrolánon felszállt trénerre társaságában. A gép startolás közben összeütközött egy csónakkal, a motor kigvult, de csakhamar eloltották a tüzet. Schmeling szerencsésen megmenekült.

— FELEMELIK A KISEBB NYUGDIJAKAT. A kormány hír szerint elhatározta, hogy 1933 január elsejétől kezdve a kisebb nyugdíjak összegét felemeli.

— VALLÁSOS ESTÉLY. Szeptember 4-én, vasárnap este 8 órakor a brassói református templomban tartandó vallásos estélyen dr. Tavaszy Sándor, a kiváló kolozsvári professzor előadásán kívül dr. Harmathné Nagy Margit, Boérné Hübner Margit, Ludwig Schmidt, Sára Nándor és Antal Gusztáv ének, orgona, zene és szavaltat-számok szerepelnek, mindenik méltón a közönség érdeklődésére.

— A székelykeresztúri unitárius főgimnázium újból megnyitja felső tagozatát. Ismeretes az unitárius egyházi főhatóságnak a két évvel ezelőtti közötti határozata, mely szerint a keresztauri gimnázium felső tagozatát államsegély hiányában megszünteti s további fenntartását kizárólag a társadalmi uton végzett gyűjtés eredményétől teszi függővé. Az első tanév szükségletét az iskolafenntartó bizottság össze is hozta. A második évre is befutott annyi megajánlás, hogy a felső tagozat a most kezdődő tanévre ugyiszólván biztosítva van. Az iskolafenntartó bizottság ebből az alkalomból felhívást tett közzé, amelyben kéri a felajánlott összegek mielőbbi befizetését, hogy a tanév megkezdhető legyen. Az intézet jötevéinek adományait egyébként a diákok a múlt tanévben bravurosan halálták meg. A Brassóban tartott érettségi vizsgálatot az iskola valamennyi végzett növendéke sikerrel tette le. Az erdélyi magyar felekezeti középiskoláink közül egyik sem mutatott fel ilyen kiváló eredményt.

— ORÁNKINT 471 KILOMÉTER! Clevelandból jelentik: Doolittle amerikai repülő 471 kilométeres óránkénti gyorsasággal új világrekordot állított fel.

— Az állam nem fizeti a házbéréket. Csikszederán már közel két év óta nem fizetett az állam egyetlen banit sem azoknak a háztulajdonosoknak, akiknek épületei bérli, csendőrség, rendőrség, vagy más állami intézmények részére. A háztulajdonosok fűt-fát megmozgattak már, hogy legalább a házuk után fizetendő adójukba tudják be a béreket egvrészét, de az állam erre sem hajlandó. Most aztán erősebb lépésre határozták el magukat. Minden egyes háztulajdonos még egyszer kérvényt nyújtott be az illetékes minisztériumhoz, hogy utalványozzák a már rég esedékes béreket. Ha a miniszterek ez esetben sem intézkednek, akkor szerződésük értelmében perrel fogják megvádolni a kincstárt.

— Megfojtotta a gyermekét. Csikszederáról jelentik: A csikszentkirályi csendőrséghez bizalmas értesítés érkezett, hogy Szabó Margit csikszentleleki asszony gyermeket szült és a csecsemő néhány órán belül meghalt. A feljelentés szerint az anyja fojtotta meg. Nyomomban vizsgálatot indítottak és mert a gyam igaznak bizonyult, csendőri megfigyelés alatt tartják a még beteg anyát és felépülése után átadják az ügyészségnek.

SEPTEMBER 5.

Üszre maradnak a katonai relormok

Bukarest, szeptember 5.

Az utóbbi időben többször olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a katonai szolgálati időt takarékosági okokból le- szűkítik. Ujabb jelentés sze- nt eddig a hadügyminisztérium nem foglalkozott a kérdéssel. Az összes kérdéseket, ame- lyek a román hadsereg ujjaszervezését illetik, csak most veszik beható tanulmá- nyozás alá. A törvényhozó szervek őszi ülésükre előtérbe helyezték a katonai relormok kérdésének tárgyalását.

Lemondott a newyorki lőpolgármester

New York, szeptember 5.

Jimmy Walker főpolgármester várat- lanul lemondott tisztségéről azzal az in- dokolással, hogy az ellene megindított ismert fegyelmi ügyet elfogultan vezetik.

Orvosok, mérnökök és egyetemi hallgatók kommunista szervezetét leplezte le a budapesti rendőrség

Hatvanöt hallgatója volt a kom- munista tanfolyamnak

Budapest, szeptember 5.

A budapesti rendőrség politikai osz- tálya újabb kommunista szervezkedést fedezett fel, amelynek különös szenzáci- ója, hogy a tagok egyetemi hallgatókból és intellektuelekből rekrutálódtak. Az ille- tők rendszeres kommunista tanfolyamra jártak, amelynek hatvanöt hallgatója volt. Közülük tizenegyen egyetemi hall- gatók, a többiek pedig szigorló orvosok, mérnökök, építészek és hasonló társadal- mi állású emberek. Közöttük több előke- lő családból származó egyetemi hallgató- is van.

A tanfolyamot, amelyen a rendőrség váratlanul rajtaütött, Senievitz Ede és Schwartz Samu magántisztviselők vezet- ték. A rendőrség hivatalos jelentése sze- rint a magyar kommunista párt bízta meg őket az előadások tartásával. Mind- kettőjüket letartóztatták és átkísérték a rendőrség büntető osztályára.

A tanfolyam hatvanöt résztvevője közül harmincnégy ellen közgazdasági eljá- rást indítanak, néhányat pedig ki fognak toloncolni az országból.

— Rend a piacon. Lugosról jelentik: A lugosi piacon a város vezetősége rendet akar teremteni és éppen ezért, minden pi- acra kerülő árunak külön helyet jelöltek ki, amelyet táblákkal jeleznek. Tervbe- vették azt is, hogy egy új huscsarnokot építenek fel a város felén.

* Hegedűoktatás, konzervatóriumi program szerint Weinberger Emil brassói hegedűművésznél megkezdődött. Beiratkozások naponta d. e. 11–12-ig, d. u. 3–5-ig Kórház-utca 64–66, I. em.

Snort

Marosvásárhely az uszóbajnokság hőse

Hova tűntek a bukaresti uszókölgyek?

Bukarest, szeptember 5.

A bukaresti országos uszóbajnokságok leg- frövedetesebb eseménye az erdélyieknek, il- letve Marosvásárhely uszóinak pompás sze- replése volt, amivel kétségtelenül bebizonyi- tották, hogy a nehéz viszonyok ellenére is magasra felelték állanak a fővárosi uszósport- nak.

A Marosvásárhelyi Sport Egylet például 11 Ezerkilencszázal indult, kiknek csaknem min- den vízbeszállása új országos rekordot ered- ményezett! Vízipólócsapatukról csak a leg- nagyobb elragadtatás hangján lehet megem- lékezni. Látni kellett volna azokat a kis 14 éves gyerekeket, amint nagyokat megcségye- nít a technikával és a bátival verték meg bu- karesti ellenfeleiket, a Tennisklubot.

Külön fejezet illeti meg az M. S. E. hölgy- uszószt: Wellman Fridát és Izsák Lilit akik- nek már a pusztá neve is elriasztotta a start- tól bukaresti ellenfeleiket. Izsák Lili talán a legtekélyesebb „crawl”-stílusával okulására szolgálhatna sok férfiuszónak és, ha az ered- ményeit is tekintetbe vennénk, úgy Romániá- ban nem sok férfit találunk, aki őt meg- veri. Ugyanezt mondhatjuk Wellman Fridáról is, aki igazi „all round” tehetség és küzdéni-

— Kisfaludi-Strobl kártérítési pert in- dított a cseh állam ellen. Prágából jelen- tik: Kisfaludi-Strobl Zsigmond, a híres szobrász, félmillió cseh koronára perli a csehszlovák államot kártérítés címén. A mű- sz a világháború vége felé megbí- zás, kapott a kassai kadettiskolától a gorlicei áttörés emlékművének elkészíté- sére. A mű részben már elkészült, mikor megtörtént az imperiumváltás. Strobl Budapestre távozott, a féligkész szobor- művet pedig összerombolták.

— Leégett fűrésztelep. Csernoviczből jelentik: A Câmp lung melletti Moldo- vita községben ó- si tűzvész pusztította el a bukovinai erdei házok köz- szomszédját képező fűrésztelepet. Hivatalos megállapí- tás szerint a kár meghaladja a hat mil- lió lejt. Valószínű, hogy a tüzet egy mo- tor kigyulladás okozta.

— A sekély vízben megbánta hogy ön- gyilkos akart lenni. Lugosról jelentik: Bleda Rozália 18 éves lugosi leány sze- relmi bánatában öngyilkosságot kísérelt meg. Beleugrott az udvaron levő kutba, amelyben azonban olyan sekély volt a víz, hogy a leány, akiben az életösztön dolgozott, nem fulladt bele. Sikoltozni kezdett, mire a közelben levő lakásból kijöttek és kimentették. Egy kis hülé- sen kívül semmi baja sem történt.

— Tolvajok a központi katonai ruházati raktárban. Bukarestből jelentik: Nagy- szabásu panama ügyében nyomoz a bu- karesti hadbíróság. Eddigi megállapítá- sok szerint Dumitru Stelian kapitány, Ighescu Man és Dinescu főhadnagyok ve- zetésével őrmesterekből és közkatonák- ból álló banda rendszeresen lopkodta a központi ruházati raktárt. A lopott áru- kat drága pénzért értékesítették. Vissza- éléseiket rovincsolás alkalmával fede- zték fel. A katonatolvajok között van egyébként egy Nagy Ferenc nevű erdélyi fiú is, aki azt vallotta, hogy a lopás- okat feltehetően parancsára követte el.

— Vér-, bőr- és idegbajosok a termé- szetes „Ferenc József” keserűvizet mint igen jó beltisztítót szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány legjelen- tékenyebb képviselői írják, hogy a Fe- renc József viz hatásával minden tekin- tetben meg vannak elégedve. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, dro- gériákban és fűszerüzletekben kapható.

* Beiratkozások. A brassói magyar evangélikus 7. osztályu elemi iskolában a beiratkozások megkezdődtek és sze- ptember hó 10-ig tartanak. Felkérjük a szülőket, hogy gyermekeiket a fentjel- zett időpontig irassák be. Igazgatóság.

* Orvosi hír. Dr. Salusinszky Jenő szülész, nőgyógyász, urológus külföldre utazott.

* Felhívjuk olvasóink figyelmét a Vestis posztó- és selyemáruház mai ki- rakatára.

* Dr. Rosenfeld Adolf ügyvédi irodá- ját Fekete-utca 15 szám alól Kórház-utca 64 (volt 66) szám alá helyezte át.

* Házagptóló intézmény nyílt meg Brassóban. Már régen a szükségét érzi Brassó intelligens közönsége egy jó, mo- dern kölcsönkönyvtárnak, míg most vé- gre a culji „Libro” 10.000 kötetet felölelő kölcsönkönyvtár fiókot nyitott itt, ahol minden modern és klasszikus irodalmi valamint tudományos könyv rendelkezé- re áll. A „Libro” fiók a Benkő-féle könyvkereskedésben van elhelyezve. Ka- pu-utca 36 szám alatt.

tudása egyáltalában nem nőies. Sajnos, ez a két kiváló uszótéhetség megfelelő ellenfél nél- küli volt kénytelen uszni és itt nem hallgat- hatjuk el rosszaságunkat a bukaresti hölgyek sportszerűtlen felfogásával szemben, akik, úgy látszik, csak akkor indulnak, amikor könnyen győzhetnek is. Nem akarunk neve- ket említeni, mert ez a felfogás a fővárosi hölgyek részéről általános volt és eltekintve egyes gyengébb „beesület megmentőktől”, a vásárhelyi hölgyek mindig egyedül indultak. Pedig ez a verseny országos bajnokság volt, a legfontosabb tehát minden versenyek kö- zött, melynek, úgy látszik, hírsági kérdések miatt kellett erkölcsileg szenvednie. Sportbeli részéről ennek a dolognak nem érdemes be- szélni: elég az, ha felhívjuk az uszósportvezetők figyelmét, hogy hiába tesznek erő- feszítéseket az uszósport fellendítése érde- kében, ha ilyen elveket érvényesíteni engednek. Ne csodálkozzanak a vidék fellendülésén és a főváros hanyatlásán.

Ettől eltekintve azonban az idei bajnoksá- gok méltó befejezése volt ennek az uszósze- zónának és az a sorozatos rekorddöntés, a mely a kétnapos versenyt jellemezte, bizonyi- téka volt a román uszósport fejlődésének.

S. N.

Hat országos rekord az uszóbajnokság első napján

100 m. hátuszás, junior: 1. Chiff, Marosvá- sárhelyi S. E. 1 perc 27.2 mp. Országos re- kord! 2. Fehér, Universitatea, Kolozsvár.

200 m. melluszás: 1. Horjescu, Sportul Stu- dentesc, 3 perc 11.3 mp. Országos rekord! 2. Aranyossy, U.

100 m. gyorsuszás, női: 1. Izsák Lili MSE, 1 perc 26 mp. Országos rekord!

4x100 m. staféta: 1. Universitatea, 5 perc 41 mp. Országos rekord! 2. Sportul Stude- ntesc.

100 m. melluszás, női: 1. Wellman Frida, MSE, 1 perc 45 mp.

400 m. gyorsuszás, junior: 1. Visoiu, Buka- rest, 6 perc, 16.1 mp. Országos rekord! 2. Daróczy, MSE.

100 m. hátuszás: 1. Chiff, MSE, 1 perc 25 mp. Országos rekord! 2. Fehér, U.

1500 m. gyorsuszás: 1. Ziegler, U., 24 perc 25 mp. 2. Vancea, U.

Vízipóló:

Marosvásárhelyi Sport Egylet—Tennisz Club, Bukarest 4:0 (2:0). Universitatea—Sportul Studentesc 7:2 (4:1). Döntőbe került az MSE és az U.

Kik jönnek Bukarestből a brassói atlétikai versenyre?

Brassó, szeptember 3.

Mint megírtuk, vasárnap Brassó atléti- kajának nagy napja lesz. Itt futják le a nemzeti marathoni bajnokságot, mely- re neveztek az ország legjobb hosszútáv- futói: Gál Lajos, Kovács József, Ilie, Cu- cu, Szilágyi, Savu, Vasilescu. A nagy ver- senyben, ha az idő nem változik rossz- szababbra, Gál szerint is, rekordjavítás várható. Indulás reggel 7 órakor lesz az

Olympia pályáról, érkezés ugyanoda 10 és fél 11 között.

A Bukarest—Brassó városközi atléti- kai versenyre a legjobb fővárosi atléták jönnek le. Többek között Beju, Csegezy legyőzője, Sterian, Mazilu, Popovici, Lă- pusan, Ion Virgil, Velcovici, Janculescu Petrescu. A versenyek az Olympia pá- lyán lesznek délelőtt 10 és délután 3 órá- val kezdettel.

Megkezdődtek a belgrádi evezős Európa-bajnokságok

A jugoszláv Evezős Szövetség ren- dezésében az ezévi evezős Európa-baj- nokságokat Belgrádban tartják meg. Az első nap az előfutamokat bonyolították le, melyeknek megtelepése, hogy Románia kormányos négyese és skiffje kiesett. — Részletes eredmények:

Skiff I. előfutam 1. Franciaország (Saurin). 2. Magyarország (Kauesser). II. előfutam: 1. Csehszlovákia (Jiri). 2. Bel- gum (Menge). 3. Jugoszlávia (Stipanovits). 4. Románia (Cserháti).

Kormányos pair oar I. előfutam: 1.

Hollandia, 2. Olaszország. II. előfutam: 1. Svájc. 2. Belgium.

Kormányosnélküli négyes. I. előfutam: 1. Hollandia. 2. Svájc. II. előfutam: 1. Jugoszlávia. 2. Magyarország.

Kormányos négyes. 1. előfutam: 1. Olaszország. 2. Jugoszlávia. 3. Belgium. 4. Románia. II. előfutam: 1. Csehszlovákia. 2. Franciaország. III. előfutam: 1. Dánia. 2. Magyarország.

Nyolcas. I. előfutam: 1. Csehszlovákia. 2. Lengyelország. II. előfutam: 1. Magyar- ország. 2. Franciaország.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYOK és GONDOS URAK!

Dolgoztassanak és vásároljanak az itt hirdető cégeknél!

Szabómunkások Termelőszövetkezet

BRASSÓ, Kapu-utca 37. sz. alatt

(Sir. Regele Carol)

Olcsón és a legjobb kivitelben készít el mindennemű e szakmába vágó munkát

Butort, mérsékelt árban csak

Polák J.

asztalosnál szerkeztet be.

Brassó, Szítás-u. 34.

A legújabb tervek szerint, Garantiált szolid árak

JÓSZABÁSÚ ELEGÁNS

férfi ruhát

legelőcsöbban

Kósa Albert

férfiszabó üzlete készít

BRASSÓ, Kolostor-utca 25. u. szám

Szól e és Német

BRASSÓ, KÖZÉP-UTCA 2

Speciális autórugó és autogépkészítőműhely!

Majdnem ingyen tartja rendben fejét és kezét

Szabó Lajos

BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY-U. 5. sz. alatt
női és férfi fodrász cég, ahol

egy 10 számos bérlet	80 Lei
Hajvágás csak	20 "
Hajvágás gyerekeknek	15 "
és diákoknak	20 "
Ondolítás	20 "
Manikűr	20 "
Borotválás	10 "
Fejmosás	25 "

Szabó Márton

BRASSÓ.

Hosszu-utca 74

Specialisan berén-
deztett autó-
rugó fizem

Kész rugók raktáron
javítások gyorsan készü-
nek. Milyen lezártított áruk
Ugyanott nyitott Chevrolet-autó eladó

TERMÉSZETHŰ

örökhullámot

CSAK

gőzzel

lehet elérni

MOLNÁR A.

az ország első gőzöndőlő szalonja
Brassó, Weisz Mihály-utca 21.

Nem negetgöndör, nem színteleníti a haját,
szép széles hullámok.

Fűtőgöngy, henger, dugattyú, csapszeg és

szelep-köszörűlési,

speciális köszörűgépen végez:
J. Hansmann autóműhely

Brassó, Románteplom-utca 54

Autófényezés és autókárpi- tozás

Olcsón és jól

EMIL GUSBETH-nél,

Brassó, Románteplom-utca 50

Lakás, konyhabutorok, valamint kárpitos
készítmények legjobban és legelőcsöbban

A. Binder

kárpitos és díszítő, butorlerakat
Brassó, Sir. Ren. Carol 55. (Kapu-utca 65)

Nr. 1413 din 30 August 1932.

ARVERESI HIRDETÉNY

Közölni tesszük, hogy a következő munkák árlejtés útján ki lesznek adva:
1. 850 köbméter kavicsellátás a Szászhermány-Botfalú-Höltövény-Ujfalú-kriszbai vármegyei uton 0x000-24x932. km. között és a Szászhermányi bifurkációra 0x000-1x090 klm. között. Értéke 107.600 lej. Szállítási határidő egy és fél hónap a szerződés aláírásától.

2. 70 köbméter zúzott kő és 500 köbméter kavics-szükséglet Vledény-Szunyogszék-Ujfalú megyei uton 0x000-12x000 klm. között. Érték 120.100 lej. Teljesítési határidő 2 hónap a szerződés aláírásától.

Az árlejtés 1932 évi szeptember 20-án kedden lesz megtartva a brassói vármegyei műszaki hivatalnál délelőtt 10 órakor.

Írásbeli, zárt és lepecsételt ajánlatok az ajánlott összeg 5 százalékának megfelelő óvadékkal, illetve ennek letéti nyugtájával nyújtandók be. Az óvadék lefizethető a Casa de Depuneri-nál vagy a pénzügyigazgatóságnál.

A végleges óvadék kiegészítése ugyancsak ilyen letéti nyugtával történik.

Az érdeklődők a feltételeket megtekinthetik a vármegyei műszaki hivatalban, a hivatalos órák alatt (8-13). Utóajánlatok nem fogadtnak el.

Prefekt: Hivatali főnök:
(Olvashatatlan) (Olvashatatlan)

HASZNOS NÉPSZERŰ KÖNYVEK

Szatmáry: Egyszerű könyvvitelés Lei 45
Gerő: Általános magyar levelező és házititkár " 45
Szerelmi levelező " 40
A művelt társaság illemszabályai " 45
Magyar felköszöntő toasztok könyve " 45
Arany házikincstár (Kozmetika, egészségápolás és háztartás) " 45
Álmoskönyv és csillagjóslás " 45
Kártyajátékok kézikönyve " 45
Társasjátékok kézikönyve " 45
Zolnay: A bridge-rummy szabályai " 30
Postai megrendeléseket az összeg előzetes beküldése ellenében azonnal elintézzük. 100 lejen aluli megrendeléseknél portóra 10 lej küldendő, 100 lejen felül a szállítási portómentes.

**Brassói Lapok
Könyvosztálya**

SOLTÉSZ JÓZSEF: CSALÁDI- ÉS WEEKEND-HÁZAK

Anyagismertetés, építkezések végrehajtása, modern építőanyagok, tervrajzok, költségvetések stb.
Ára 135- lej.

RERICH BÉLA:

KERTES HÁZ

Hogyan építsünk kertes házat és hogyan rendezzük be házi kertünket? Számtalan kislakásos családi kertes ház terve, 46 szöveg közötti ábrával.

Ára 90- lej.

Kapható és postán is megrendelhető a
BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

SCHALOM ASCH:

MOSZKVA

Ez a regény megragadó, teljes képet nyújt Lenin és Sztalin új, vörös Oroszországról. Nem propaganda a bolsevizmus mellett és nem vitairat a bolsevizmus ellen, hanem egyformán megértő, barát és ellenség iránt. Az igazság meggyőző erejével hat és felejtethetetlen az a kép, a melyet a világ legnagyobb szabású kísérletéről, a bolsevizmusról ír le, a mely élő emberekkel kegyetlen nagyszerűséggel dolgozik az emberiség jobb jövőjéért, és ezért áldoz fel szokást, hagyományt, érzelmeket, inézményeket, mindent, a mi a jelenben az életet széppé, vagy legalább elviselhetővé teszi.

Ára: 168 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Még az acélidegzett emberek is hasznos elolvasni

D'VÖLCYESI-FERENC:

című most megjelent könyvét. Szenteljünk naponta 5 percet egészségünknek, hogy megelőzzük a bajt és megőrizzük egészségünket

Ára füzve 231 Lei.

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

Minden cukorbetegnek el kell olvasnia!

MOST JELENT MEG!

A CUKORBETEG KOSZTJA

Cukorbetegnek részére írta: Dr. Horvay Lajos, a ligetszanatórium v. főorvosa.

II-ik bővített kiadás ára 78 lej

Tartalomjegyzékből: Hogyan alakul ki a cukorbeteg kosztja? — A cukor- és szénhidrátmentes alapkoszt. — Miként használjuk fel a megengedett szénhidrát-tartalmú élelmiszereket? — A zsírszegény és fogyókoszt. — Egy főzeléknap. — Zabliszt nap és más szénhidrát-dus napok. — Az insulinnal kezelt cukorbeteg kosztjáról. — A cukorbeteg gyermek kosztja. — Néhány őszinte tanács cukorbeteg részére. Idényétlapok. — Konyhareceptek. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó.

CZELNAI ESZTER:

Cukrászat és Hideg Büffé

301 recepttel, 41 díszítési rajzzal, ára 140 lej.

Dietás szakácskönyve

177 különféle recept. A nagy alakú 194 oldalas könyv ára 140 lej.

Postai rendeléseknél a portó, a pénz előzetes beküldése esetén 10, utánvétellel 20 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

A bukaresti Editura „Ghidul Românii” kiadásában most jelent meg az első német nyelvű nagy

UTIKÖNYV

REISEFUHRER durch RUMANIEN

SZERKESZTIK:

Al. Cicio Pop és Dr. Németh Zoltán. 700 oldal, 150 kép, 15 térkép. — Utazásnál nélkülözhetetlen. — Ára 400 Lei. Kapható:

a Brassói Lapok Könyvosztályában.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Széles-utca 6/b. számú belső telek, utcai bejárattal, 530 négyzetméter területtel eladó. Bővebbet Gaálnál, Calea Victoriei 66. 19005

Széles-utca 6. és 6/b. számú (Schmollpastával szemben), adómentes új házak, nagy telkekkel, nettó 10 százalékos jövedelemmel eladók. Bővebbet Gaálnál, Calea Victoriei 66. 19006

ÉPÍTŐANYAG: fehér mésztégla, cement és cserép állandóan raktáron, Hosszu-utca 121. 19073

Olcsón eladó emeletes ház, vasut közelében, 180.000 lej évi jövedelemmel. Cim 19041. sz. alatt a brassói kiadóban.

Elsőrendű búkk tűzifa, aprítva, ház elé szállítva, 560 Lei per 1000 kg. Brassó, A. Seewaldt R. T. 19095

BAJADERA

RUHAFESTÉK BRASSÓ
VIDÉKI KÉPVISELETE
AZONNAL

ÁTADÓ

BŐVEBBET, GAITENAR NIC.
STRADA MANIU 67. SZ.

Veszek részletfizetésre Lei 300.000 értékű Népbank betétkönyvecskét. Cim 19166. szám alatt a brassói kiadóban.

Kétszer szoba, konyhas ház eladó. Viz és villany bevezetve. Cim 19155. szám alatt a B. L. kiadóban.

TÜKRÖGYÁR és ÜVEGSZOLDA WOLFF OSZKAR

Brassó, Uzoda-utca 5.

Tükrök minden formában és nagyságban. Csiszolási munkák Hajlított üvegek Autóüvegek Tükrőjavítások Belga és cseh üveg raktára

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó), Károlykirály-utca 56-58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — Temesvár, Arad- és Krassószörényvármegyékre: Némethy Gábor (Temesvár, I. (Str. Lonovici 5) Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. MEGBIZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bukarest: Dán Mózes és Gerő Sándor — Dés: Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — Kolozsvár: Dénes József (Strada N. Curches 3, volt Vár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagyszeben: Szigetváry László (Strada Turnului 13). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantin 2) — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — Szilágy-somlyó: Heleria Ernő. — Torda: Dénes József Str. Regele Ferdinand 25. Központi szervezők pénzfelvétele jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Egészséges és beteg nők részére egyaránt fontos!

MOST JELENT MEG!

NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A női betegségekről megelőzés — védekezés

EZ A NÉLKÜLÖZHETETLEN MUNKA, KITÉR AZ ÖSSZES ELŐFORDULHATÓ NŐI BETEGSÉGEKRE!

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ált. ismeretek. — A nemi szervek fertőző betegségei. — Hólyaghurut és vizeletzavarok. — A női folyásról. — A mensesruáció zavarai. — Méh és petefészkek gyulladása. — Hüvely és méhelősekről. — A méh hátrahajlásairól. — Nemibetegsége. — A méhrák. — Méhdaganatok. — Az onania. — Has- és hátfájások. — A vízketegről. — Végbélcsomók. — Székrekedés. — Visszértágulások. — A gyermekáldás. — A meddőségről. — Nemi megtartóztatás. — Az elhízásról. — A házasság előtti orvosi vizsgálat stb.

Írta: FÖLDES LAJOS Dr., nőorvos,

a Teleia és az Orsz. Gyermekvédő Liga Szülő és Anyaotthonának v. főorvosa.

Ára 102 lej

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó.

Kétszer szoba, konyha, vagy három szoba, konyha hiadó. Brassó, Ráma-utca 15. 19166

Vegyes

ÉNEKTANITÁST szeptember 1-én újra megkezdtem. Dr. Takács Józsefné, Brassó, Czenk-alja 2. Villa Margaretha, III. emelet. 19163

MESZÁROSUZLET, LAKÁS-SAL együtt kiadó. Brassó, külváros, (Suburbium) 1. 19162

Malomhenger csiszolást és rovatkolást, nappali és éjjeli üzemen szakszerűen és olcsón végez Teutsch gépgyár Brassó. 19000

Impotenciát azonnal megszüntetünk. Válaszbélyeges leveleket a brassói kiadóba kérünk „Diszkrécio” jellegre. 19010

Varró és szabászati tanfolyamot nyitok szeptember 15-iki kezdettel. Bockhaut Irén, Braşov, Str. Neagră 26. 19126

Az angol anyanyelvű E. Hermann, Brassó, (Rókus-utca 5.) szeptember 1-től újra kezdi magán nyelv oktatását. 19109

POLOSKÁT csak ALESI, Brassó, Sütő-utca 3. pusztán lelkiismeretesen. 19153

FIATALOK tanácsadja. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ára színes borítólappal 40 lej.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24 ezer címszót tartalmaz. Román-Magyar rész füzve 80.— II. Magyar-Római rész füzve 80.— a két rész együtt kötet egész vászon kötésben 180.— lej; díszes félbőr kötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

**BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYA**